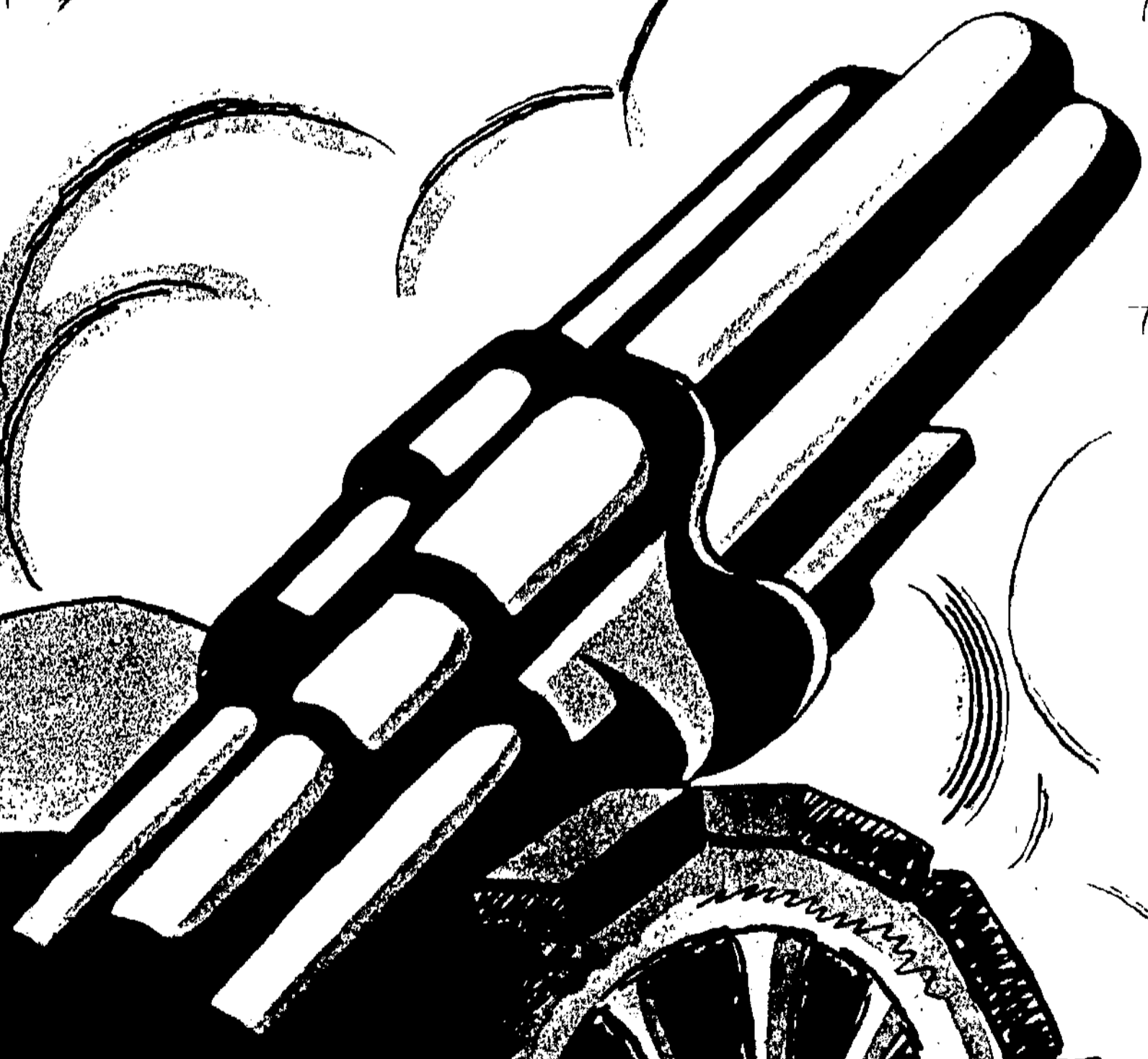

KARYS

Jonas Mykolas

LIETUVOS
—
Karininkų Ramovė
—
SKAITYKLA

16

Mūsų kariuomenės bei krašto gynimo organizavimo ir kovų dėl Lietuvos Nepriklausomybės svarbesnieji įvykiai prieš 10 metų.

1919 m. balandžio mėn.

- 8 d. Afskiras partizanų būrys puola bolševikus prie Bernatonių kaimo (6 klm. į šiaurės vakarus nuo Panevėžio) ir tą kaimą paėmę turi tikslą pulti Panevėžį. Šiose kautynėse 20 bolševikų nukauta ir daug sužeista. Partizanų bataliono tik 3 sužeisti. Jų tarpe mokytoją Skvirecką, sunkiai sužeistą, bolševikai paėmė nelaisvėn ir Panevėžyje sušaudė.
- „ Panevėžio fronte bolševikai pasitraukė iš Naujamiesčio ir Upytės.
- „ Bolševikai visą dieną smarkiai puolė mūsiškius Žaslių — Pojatiškių — Strašūnų I — Strašūnų II bare. Žaslius ir Pojatiškį užėmė. 18 val. ties Strašūnais atskiro bat. 2 ir 4 kuopos didvyriškai atmušė žymiai gausingesnį ir tvirtesnį priešą su dideliais jam nuostoliais, ir atkirto jam kelią žygiuoti Kauno link.
- 9 d. partizanų batalionas susiremia su bolševikais Berčiūnų kaime. Partizanų žvalgai pasiekia net Biržus. Tą dieną Joniškėlio partizanų batalionas laiko užėmęs šią liniją: Smilgiai — Pušalotas — Pumpėnai — Daujėnai — Krinčinas.
- Tuo laikotarpiu įvyko smulkių susirėmimų su bolševikais prie Pumpėnų, Saločių, Pasvalio ir kitose šių miestelių apylinkėse. Pagaliaus nusistatė fronto linija Lavėnos upe: dešinėje bolševikai; kairėje partizanai.
- 12 d. įsakyta formuoti atskirą Šiaulių batalioną.
- 16 d. paskirtas Šakių m. ir apskr. karo komendantas.
- 17 d. eina smarkios kautynės ties Pušalotu.
- 18 d. Pradėjo veikti 1 kilnojamoji karo ligoninė.
- 19-21 d. lenkai paima iš bolševikų Vilnių.
- 23 d. bolševikai artilerijos ugnimi uždega Pušalotą. Visu frontu puola partizanus, tačiau partizanai juos atstumia vėl už Lavėnos upės su dideliais jiems nuostoliais.
- Šią dieną smarkiausios kautynės įvyksta ties Niurkoniais (apie 4 klm. į pietų rytus nuo Pušaloto); čia žuvo keliolika bolševikų.
- 25 d. paskelbta Lietuvos valstybės laikinosios konstitucijos pagrindiniai dėsniai.
- 26 d. generolas Žukauskas paskirtas Krašto Apsaugos Ministerijos Generalio Štabo viršininku.
- „ Bolševikai atsitraukė iš Semiliškių, Aukštadvario, Onušiškio, Bobriškių ir Perlojaus.
- „ Paskirtas Joniškėlio miesto ir apskrities karo komendantas.
- 27 d. Lietuvių kariuomenė išvijo bolševikus iš Pagirių.

Latvijos šaulių 10 metų sukaktuvės.

1919 metų kovo 20 d. Latvijos laikinoji vyriausybė paskelbė įstatymą, kuriuo visuos Latvijos valsčiuose turėjo būti steigiami šaulių, latviškai tariant aizsargų būriai. Tuo laiku Latvijoje buvo daug plėšikų ir piktadarių, kurie siautė visam krašte, kankino gyventojus ir ardė dar nesustiprėjusios valstybės pamatus. Latvijos šauliai turėjo stoti į kovą su tais vidaus priešais, saugoti valstybės vidaus tvarką ir įstatymus. Taigi šių metų kovo mėnesį 20 d. latviai šventė savo šaulių 10 metų sukaktuves. Buvo ir kuo džiaugtis, nes latvių šauliai yra daug nuveikę ne tik krašto saugumo srity, bet ir tautos kultūros dirvoj.

Sukaktuvėms minėti buvo išleistas ir padidintas gana dailus „Aizsargo“ (Šaulio) numeris. Mums malonu pažymėti, kad latviai šauliai, švėsdami savo didelę šventę, daug dėmesio skyrė ir Lietuvai. „Aizsargo“ sukaktuvių numery randame įdėta didelį mirusio Vl. Putvinškio, mūsų Šaulių Sąjungos pirmininko, paveikslą, to garbingo vyro laidotuvių vaizdą ir platoką gyvenimo aprašymą. Be to,

yra dar šie paveikslai: 1) mūsų aukštųjų karininkų, kurie buvo apdovanoti Latvijos 10 metų sukaktuvių medaliais, 2) mūsų Šaulių Sąjungos centrinės valdybos ir 3) bendras Latvijos kaimynų (suomių, estų, lietuvių ir lenkų) šaulių laikraščių paveikslas, kuriame yra trys „Trimito“ numeriai ir „Vasario 16“ dienos leidinys. Į šį gražiai su tvarkytą laikraščių rinkinį yra patekę mūsų „Karys“ ir buvęs karininkų laikraštis „Kardas“.

Pačioj žurnalo pradžioj yra įdėti puikiai pieštuos rėmeliuos sveikinimai latvių šauliams: estų šaulių viršininko gen. Roskos ir mūsų Šaulių Sąjungos viršininko majoro Kalmanto, kuris linki broliškos tautos šauliams našiai ir sparčiai veikti savo tėvynės gerovei.

Reikia pasveikinti „Aizsargo“ redakciją (pulk. lt. Plėnsnerį, A. Berzinį ir J. Lapkaši), kuri sugebėjo latvių šaulių 10 metų sukaktuvėse atskleisti keletą garbingų lakštų Lietuvai.

Lts.

KARYS

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XI metai.

Kaunas, 1929 m. balandžio 25 d.

Nr. 16 (516)

Išeinantiems į atsargą.

Už kelių dienų žymi „Kario“ skaitytojų karių dalis, išstarnavę savo tarnybos laiką, atsisveikinę su savo viršininkais ir draugais, grįš į savo namus. Atsisveikindami su savo valdiniais, viršininkais, be abejo, duos paskutinių nurodymų bei patarimų naujam jūsų gyvenimui. Bet ir „Karys“ šitą reikšmingą savo skaitytojams dieną irgi negali likti ramus, o būdamas kario draugu per visą tarnybos laiką, vienu kitu žodžiu nori palydėti išeinančius į atsargą savo skaitytojus.

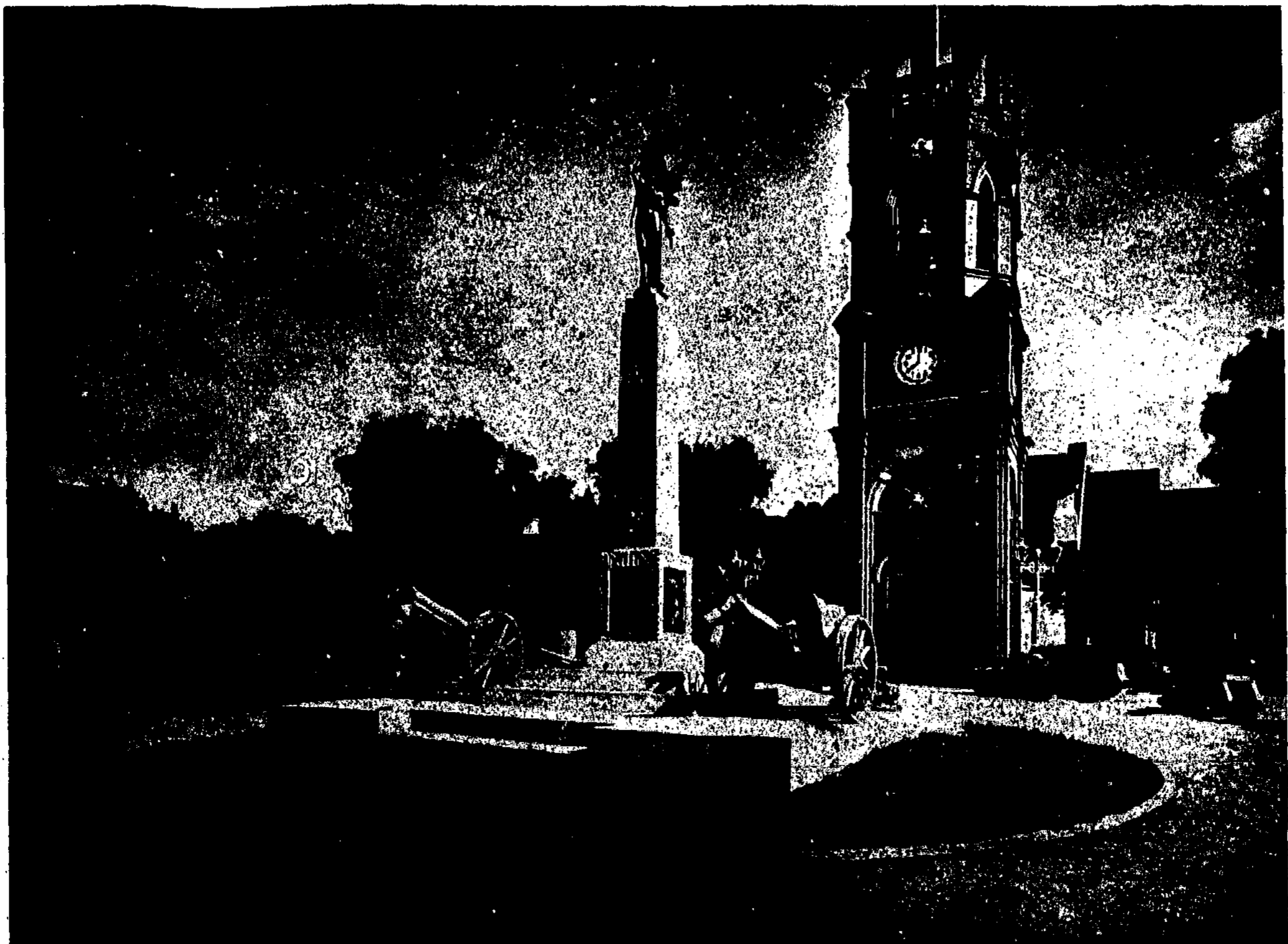
Neilgas buvo kariškas tarnybos laikas, tačiau ir jo pakako, kad būtų galima daug kas pažinti, suprasti ir aiškiau nustatyti savo gyvenimo tikslus.

Gyvenant iki kareiviavimo savo tėvų namuose ir jų prieglobstyje, gal mažai kas aiškiai sau vaizdavosi žmogaus gyvenimo tikslą. Tik pašaukus jus į kariuo-

menę, kur jus pamokė ne tik ginklą vartoti, bet ir praplėtė pasaulėžiūrą, jūs tapote savarankiais, sąmoningai galvojančiais kariais — piliečiais, kuriems tapo aiškūs žmogaus bendro gyvenimo ir kariško piliečių tarnavimo Tėvynei tikslai.

Brangiausias kiekvieno žmogaus turtas yra Tėvynė, kuri dar daugiau yra branginama, dar daugiau teikiama savo vaikams džiaugsmo ir laimės, jeigu ji yra laisva, nepriklausoma. Šita laisvė neatsiranda pati savaime, jos niekas dykai nesuteikia, ne iš kieno nors malonės ji yra suteikiama, bet pačių Tėvynės vaikų sunkios kovos dėka igijama, iškovojo ir jų nuolat su pasiaukojimu saugojama.

Taip buvo visur, taip yra ir su mūsų Tėvyne — Lietuva.

Karo Muziejus ir Laisvės statula

(„Vyties Ženklo“ klīše).

Pažindami mūsų Tėvynės praeitį ir dabartinį gyvenimą, mes visur matėme, kad jos gerovė, laimė, džiaugsmas buvo ir jos vaikų, mūsų pačių gerovė, laimė, džiaugsmas. Viskas tai buvo pasiekama per atkaklią ir sunkią kovą, į kurią dažnai stodavo visa tauta, pasiryžusi mirti ar laimėti. Tokio tautos pasiryžimo ir pasiaukojimo dėka tos kovos dėl Tėvynės visados buvo laimėjamos. Tėvynė buvo laisva — laisva ir laiminga buvo ir visa tauta, o tikri kovotojai pelnijo karžygių pagarbos.

Tai mes matėme Lietuvos senovėje, tai mes žinom, buvo ir mūsų dienomis, visai tautai kovojant dėl Lietuvos nepriklausomybės, kada didesnė mūsų jaunimo dalis savanoriais stėjo ginti savo Tėvynę.

Dabartiniu laiku garbingos Tėvynės gynimo pareigos yra privalomos visiems joje gyvenantiems piliečiams, bet jos betarpiškai yra pavedamos kariuomenei. Tam tikslui jūs buvote pašaukti į kariuomenę, tam buvote visą savo kareiviavimo laiką rengiami.

Nelengvas tai buvo darbas, daug jis pareikalavo pastangų. Bet laimingai jį baigus, galima tiksliai pažymėti, kas yra per kareiviavimą pasiekta.

Kai kas, gal tikrojo tikslo nesupratusių arba piktos valios asmenų įbauginti,ėjo į kariuomenę, bijodami kariškos drausmės ar, bendrai, kariško parengimo vargų, bet atlikę karišką tarnybą kiekvienas galite pastebėti, kad tos baimės visai nebuvo. Kartais kariškas parengimas gal varžė jūsų laisvę, vargino fiziškai, bet tatau nebuvo sunku ypač tokiam kareiviui, kuris jautėsi esąs ne vergas, bet laisvas žmogus, kuris laisvaiėjo į kariuomenę pasiruošti švenčiausioms piliečio prievolėms — Tėvynę ginti. Tik laisvo jūsų pasiaukojimo reikalavo Tėvynės gerovė, tokiais turi būti tikri Lietuvos kariai ir tokiais daugumas jūsų buvo per savo tarnybą, taigi dabar jau esate tatau supratę, nugalėję visus kariško parengimo sunkumus.

Į kariuomenę atėjote, kad ir sveiki, bet dar nesubrendę, nestiprūs ir mažai užgrūdinti gyvenimui. Kariuomenė buvo gera mokykla, kur tiksliai parengimu išlavino jūsų fiziškas jėgas ir parengė jus įvairiems, kad ir sunkiems gyvenimo vargams pakelti.

Pažindami mūsų Tėvynės praeitį ir jos ateities tikslus, supratote, kad jos gerovė ir laimė pareina nuo mūsų pačių, o ypatingai nuo mūsų karių pasiaukojimo ją ginti, dėl to tiksliai išmokote įvairių ginklų naudoti bei kurią nors specialę tarnybą eiti.

Tadgi tik išeidami iš kariuomenės, peržvalgę visą savo tarnybą, tiksliai supratote, kad kariuomenėje tapote tikrais savo Tėvynės Lietuvos kariais, kuriems Tėvynė su pasitikėjimu buvo pavedusi saugoti savo laisvę bei nepriklausomybę. Ir tą Tėvynės pasitikėjimą per visą savo tarnybą išlaikėte.

Tačiau to dar maža, kad gerbdama savo karius Tėvynė paveda jiems ir atsakomingas jos gynėjo pareigas kariškos tarnybos metu. Tėvynės gynėjo pagarbą gali būti visuomet su jumis, jei visuomet turėsite tikram jos gynėjui reikalingų žinių, būsite jai pasiaukoję ir kiekvieną valandą būsite pasirėngę eiti ją ginti.

Tatau nėra sunkų...

Išsinate į atsargą — tai dar nėra galutinis atsisveikinimas su kariuomene, o tik jūsų gyvenimo aplinkos pakitėjimas. Bet savo sieloje turite likti tokiais pat kariais, kokiais buvote ir kariško tarnavimo metu. Reikia, kad kariškas parengimas nebūtų pamirštas. Kaip

ir tikroje tarnyboje, ginklas turi būti jūsų rankose patikima priemonė savo Tėvynės laisvei apginti. Viena, kitą kartą Tėvynė gal pašauks jus kariškiems pratimams pakartoti, tad eikite kaip ir į tikrą tarnybą su atsidavimu ir visas savo pastangas padėkite, kad atnaujintumėt tai, kas buvo pamiršta.

Tačiau tikro Tėvynės gynėjo pagarbai gauti šito dar maža, reikalingas laisvas jūsų pasiaukojimas tam per visą jūsų gyvenimą. Tokį savo kario sielos kilnumą ir gilaus kario pareigų supratimą parodysite, stodami visi be išimties į Šaulių Sąjungą, kurioje būdami turėsite visuomet ginklą tikroms Tėvynės gynėjo pareigoms pasiruošti.

Mūsų tauta visada turi būti pasiruošusi su ginklu rankose savo laisvę apginti ir kitus savo tikslus pasiekti.

Dar šaukiasi mūsų išvadavimo didelė mūsų tėvų žemių dalis, mūsų broliai ir sena mūsų sostinė Vilnius. Daug yra ir mūsų laisvės bei vienybės priešų. Dieną ir naktį jie ieško progos ir rengia savo jėgas, kad atimtų iš mūsų laisvę, kad sudrumstų mūsų gyvenimo ramybę, suardytų mūsų vienybę.

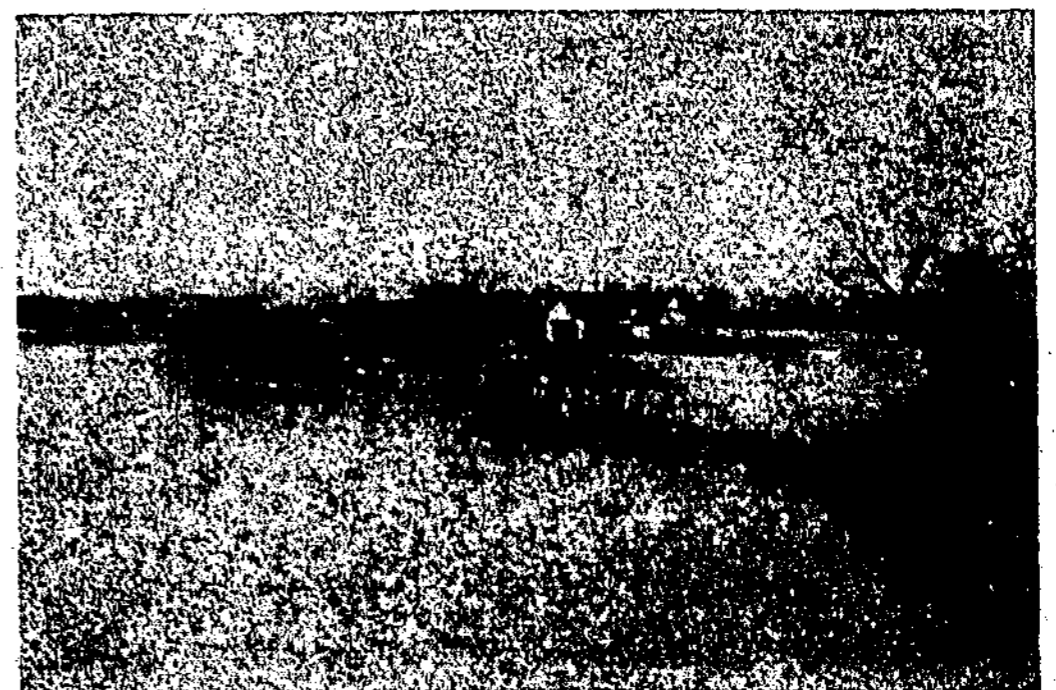
Visa tatau reikalauja pasiryžimo, pasiaukojimo ir darbo. Tas darbas irgi nėra sunkus. Supratę tikras lietuvių — kario ir piliečio prievoles, paveikite mūsų jaunimą, šalinkite blogus jo papročius, negąsdinkite jaunimo kariškos tarnybos sunkybėmis, bet su atsidėjimu atitinkamai ruoškite jaunuolius, kad būtų tikrais kariais, jūsų pavaduotojais. Būkite mūsų jaunimui tikru Lietuvos jaunuolio pavyzdžiu.

Sugrįžę į savo namus, nuneškite ir tikros šviesos žiburėlį: gilią ir gyvą Tėvynės meilę ir tautišką susipratimą.

Kovokite su visa kuo, kas yra nelietuviška, kas kenkia mūsų tautos vienybei, kas gali suardyti mūsų ramybę ir bendrą darbą Tėvynės gerovei.

Kuo daugiau prie to prisidėsite, tuo laimingesnė bus mūsų Tėvynė.

Pagaliau, būdamas jūsų draugu per visą tarnybos laiką „Karys“, linkėdamas geriausios kloties jūsų naujame gyvenime ir prabildamas šiais žodžiais nenori, kad tai būtų jo paskutiniai jums tariami žodžiai, „Karys“ nori ir toliau būti jūsų kaip Tėvynės gynėjų draugu. Todėl nepagailėkite kad ir sunkiai gaunamų kelių litų per metus — ir „Karys“ visados bus su jumis ir rodys jums jūsų kariško tarnavimo Tėvynei tikslus ir taip pat teiks jums įvairių naudingų ir reikalingų patarimų.

Pavasariškas Klaipėdos krašto vaizdelis.

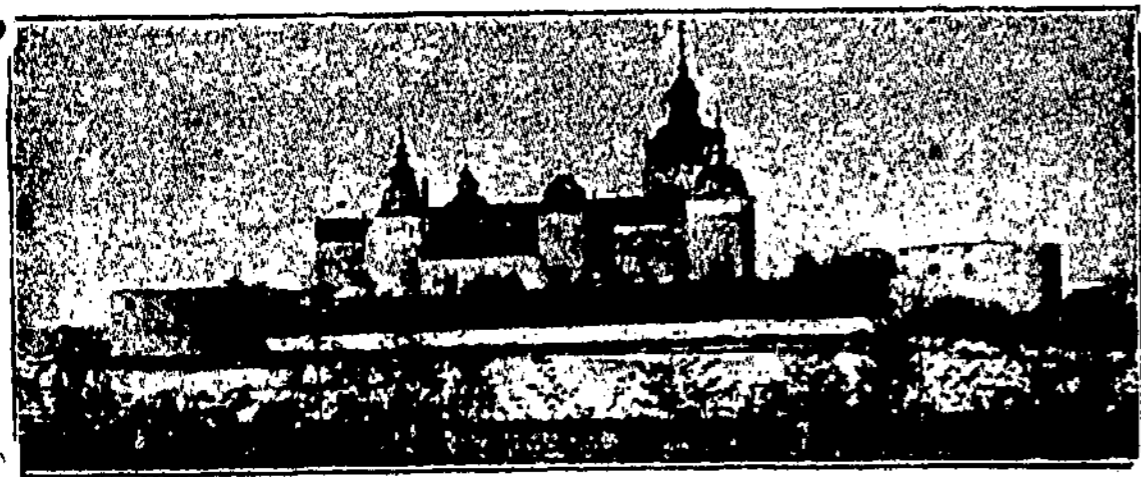
Geriausias draugas.

Kiekvienas kareivis ieško ištikimų ir gerų draugų, su kuriais galėtų atliekamomis nuo tarnybos valandomis atvirai pasikalbėti.

Zinoma, susirasti sau bet kokį draugą nesunku, bet gero ir ištikimo reikia dažnai net su žiburiu paieškoti. Turėdami galvoje, kas yra blogas draugas, venkime kareiviai tokių draugų turėti.

Geriausias mums kareiviams draugas gali būti tik „Karys“. Jį sutikti atliekamomis nuo tarnybos valandomis visuomet galime kareivių skaityklose. Jame rasi geriausią ir ištikimiausią draugą. Mums kareiviams jis tuo labai geras, kad duoda daug naudingų ir pamokinančių straipsnių mūsų kariškam gyvenimui, būtent: kaip reikia elgtis atliekamomis valandomis nuo tarnybos, atostogose, išėjus miestą, visose viešose vietose ir t. t. Apskritai, jis visa tą nagrinėja, kas tik mums kasdieniame gyvenime yra reikalinga ir dažnai pasitaiko. Jame dedama daug įdomių atsiminimų iš kovų už Lietuvos nepriklausomybę, taip pat daug straipsnių ir fotografijų iš šiandieninių mūsų dalių gyvenimo, kas duoda progos spręsti ir apie save ir kitas dalis. Be to, dar teikia žinių apie užsienius ir jų kariuomenes, kas irgi be galo naudinga žinoti, kaip mūsų kaimyninės ir tolimesnės valstybės gyvena.

Vykdamas atostogų ar komandiruojamas kur iš

Kalmaro pilies. (Švedijoje) stori mūrai ir milžiniški kampiniai bokštai. Vidury — pilies mūrai.

provincijos į Kauną, nepasiimk „Kario“, tai ir snausi traukinyje, jei reikia keletas stočių geležinkeliu pravažiuoti. Važiuodamas traukiny tik ištrauk iš kišenės „Kari“, tuojau drauge važiuojantieji keleiviai, nors ir ne kariai, prašo duoti nors pasižiūrėti, kas gero yra „Karyje“ ir kaip jis atrodo, nes, girdi, jau nusibodo skaityti įvairių melų pilni laikraščiai. Čia jie gerisi mūsų gražiai iliustruotu „Kariu“, kur tiek daug paveikslų iš mūsų kariuomenės gyvenimo, randa kartais net ir pažįstamų kareivių fotografijų. Parvykęs namo atostogų, pradedi pasakoti susirinkusiems draugams, dar būsiantiems kareiviams, nekalbant apie tuos, kurie jau tarnavo, ir namiškiams, kaip mūsų kariuomenė yra išlavinta ir koki miklūs vyrukai, kaip puikiai dirba gimnastikas ant turniko ir kitų įrankių, pradeda kiti abejoti ar tik nemeluoja, bet tik pakišk „Kari“ ir parodyk, kad čia tikra fotografija „Kary“ iš mūsų kareivių gimnastikos, tuoj abejonės išnyksta. Ir čia „Karys“ tvirtins tavo žodžius, kaip geriausias draugas. Tad ir žinok, kareivi, kur tu būsi ir ką veiksi — geriausias draugas bus tau „Karys“..

Tik skaitydamas „Kari“, tu rasi jame sau geriausią draugą, kuris tave atves į dorą ir teisingą kelią ir išauklės iš tavęs tokį kareivį, kuris nepasiduos jokioms pagundoms ir, pildydamas savo geriausio draugo „Kario“ naudingus patarimus, tapsi tikras Lietuvos karžygys!

O tokių karžygių mums Lietuvoje yra reikalinga, nes, atmink, kad sostinė Vilnius vis dar yra plėšrųjų lenkų naguose, ir siaučia, kaip išoriniai, taip ir vidaus priešai, kurie tik ir taikosi, kad išgirstų iš mūsų kariuomenės gyvenimo nors kokių žinių. Tik iš tokio kareivio bus sunku mūsų priešams išgirsti nors menkiausią žinėlę apie mūsų kariuomenės gyvenimą, nes jis klausys savo geriausio draugo „Kario“: be reikalo neplepėk.

Taip pat neužmiršk, kareivi, kad geriausias tavo draugas kaip kariuomenėje, taip išėjus atsargon gali palikti tik „Karys“!..

B-n-s.

Sudieu, pulkui!

Jau saulė vis aukščiau pakyla,
ilgesnės dienos daros.
Greit sužaliuos laukai, sušilus —
laukuos išeiti bus gera.

Kareivi! Jau! Namu jau laikas!
Jau žagrę taisy tėvas.
Pulkui sudieu! Namu jau reikia —
laukus art, pianti pievas.

Prabėgo metai, kaip nebuve,
jaunų karių pulkely. —
Dirbk ir dainas dainuok, lietuvi,
pralaužęs laisvėn kelią!

Pulke, atrodo, kaip svečiuose,
trumpai taip mūsų būta.:
Dabar pavasaris! Važiuosim
pas tėvą ir močiutę.

Gal ir mergelė nerimuoja,
langelin įsiremus —
paskęsta akys tolumoje,
visokios mirga dėmės...

Nešiojom šautuvą ir kardą,
kulkosvaidį vežiojom:
įgijome kareivio vardą
ir vėl piliečiai stojom!

Sudieu, draugai! Dar susitksim,
kuomet pašauks tėvynė.
Tegu tik sveiki visi liksim —
į kovą pirmutiniai!

Gyvenome gražioj šeimynoj,
Skambėjo karo dainos;
kareivis kožnas viena žino —
tėvynės saugot eina!

Sudieu, kareivinės, aikštės,
Sudieu, balsai trimito.
Tegu dabar kiti čia vaikšto
ir vakarą, ir rytą!

Į stotį karininkai lydi
ir orkestrai sugroja...
džiaugsmu ir gailėsčiu pražyde
visų veidai marguoja.

Ir džiaugtis noris, bet ir gaila
jau skirtis su visais čia...
Bet... ech! Kareivis juk nebailus,
visur jo akys skaisčios!

Sudieu! Žirgeliai tvartuos žvengia, —
į atsargą jau eisim!
Pavasaris skubiai jau žengia
ir tėvas žagrę taisy.

J. Giria.

Kariūnai mokosi signalizuoti.

Arklių kaustymo mokykla.

Šių metų kovo mėn. 28 d. įvyko išleidžiamieji egzaminai arklių kaustymo mokyklos IX-tos laidos auklėtiniams. Šioje laidoje baigė viso 26 mokiniai, kurių tarpe 4-ri už gerą kaustymą komisijos buvo apdovanoti, būtent: 1) 1-mo pėstininkų D. L. K. Gedimino pulko eilinis Vadeikis Ignas gavo I-mo laipsnio dovaną — sidabrinį laikrodį, 2) 2-ro artilerijos pulko eilinis Pustelninkas Ignas II-ro laipsnio — nikelinį laikrodį, 3) 3-čio artilerijos pulko eilinis Taura Vincas — III-čio laipsnio — juodą laikrodį ir 4) 8 to pėstininkų K. K. Vaidato pulko eilinis Machtas Edvardas — kapitono veter. gyd. Mašanausko dovaną — nikelinį laikrodį.

Šia proga pravartu yra atsiminti šios mokyklos uždavinius ir keletą faktų iš jos istorijos.

Besikuriant mūsų kariuomenei, trūko įvairios rūšies specialistų, jų tarpe buvo jaučiama nemaža stoka mokančių tinkamai arklius kaustyti. Todėl, dar mums su priešais besigrumiant, įvairiose kariuomenės dalyse buvo steigiami trumpalaikiai kursai kalviams, kad supažindintų juos su pamatinėmis taisyklėmis, kurių prisilaikant reikia kaustyti arkliai. Apie metodišką kurso išėjimą negalėjo būti nė kalbos, nes tuo laiku trūko ir mokomojo personalo — veterinarijos gydytojų.

Čia turiu pripažinti, kad mūsų visuomenėje dažnai neatskiria arklių kaustytojo nuo kalvio. Iš tikrųjų, arklių kaustytojui statomi daug didesni reikalavimai, negu paprastam kalviui. Tuo tarpu kaip kalviui statomas vienintelis reikalavimas mokėti tinkamai geležį apdirbti, arklių kaustytojui, be nurodyto, dar statoma visa eilė reikalavimų, kaip antai: jėga, ištvėrmė, kantrybė ir geras būdas; tik šiuos privalumus turėdamas arklių kaustytojas pajėgs tinkamai atlikti suvo darbą, nes arklių kaustytojui tenka turėti reikalą ne su negyvais daiktais, kurių jis kiek norėdamas negali taisyti bei taikinti vienas prie kito, tačiau su gyvais organizmais — arkliais, dažnai piktais, kuriems atliekamos operacijos ant kojų nepatinka ir kurie dažnai net sunkiai keršija už jų ramybės ardymą.

Tokia klaidinga nuomonė, gali būti, ir turėjo tokių negeistinių pasėkų, kad per visą šios mokyklos gy-

vavimo laiką palyginti nedaug mokinių baigė tą mokyklą.

Kitose šalyse (pav. Vokietijoje) šie du amatai išskirti ir normuojami tam tikrais įstatymais; ten asmenys, nebaigę arklių kaustymo mokyklos, neturi teisės šiuo amatu verstis.

Kovoms atausus ir pradėjus ramų kariuomenės kuriamąjį darbą, 1923 metais lapkričio mėn. 8 d. buvo išleistas įsakymas Kariuomenei 203 nr., kuriuo prie Karo Veterinarijos ligoninės steigama mokomoji kalvė. Pradžioje mokymosi kursas joje tęsėsi 6 mėnesius; vėliau sutrumpinus kariškos prievolės laiką, teko sutrumpinti ir arklių kaustymo mokyklų kursą iki 4-rių mėnesių. Likvidavus Karo Veterinarijos ligoninę, ši mokomoji kalvė liko prie Karo Veterinarijos skyriaus, kur ji ir dabar yra.

Per savo gyvavimo laiką joje išėjo arklių kaustymo kursą 162 kariai.

Metais baigusiu skaičiai šitaip atrodo:

1924 metais baigė	25 kariai,
1925 " "	45 "
1926 " "	9 "
1927 " "	46 "
1928 " "	37 "

Specialus apmokymas mokykloje susideda iš: 1) pratimų kalvėje: dirbti pasagas, ruošti kaustymui ir kaustyti kanopas ir 2) iš teorinių pamokų, per kurias mokiniai supažindinami su arklio kūno sudėjimu, kanopos sudėjimu ir visais tais nuostatais, kurie reikalingi tam, kad taisyklingai prikaltų pasagą, kuri, saugodama kanopą nuo nusidėvėjimo, negadintų jos, reikiant ją taisyti ir duotų arkliui tinkamos atramos.

Be gyvai specialio pamokų turinio, auklėtiniams dėstomos dar bendro lavinimo pamokos.

Reikia tikėtis, kad išleistas lig šiol arklių kaustytojų būrelis atneš apčiuopiamos naudos ne tik būdamas kariuomenėje, bet taip pat prisidės ir prie mūsų krašto arklių kanopų pagerinimo, kas itin turi didelės ekonominės vertės. Kap. vet. gyd. *Mašanauskas*.

Plagiatų reikalai.

Motto:... „Plagijuoja visi... Plagijuoja pradėdant svetimą rašymo formą ir baigiant turiniu... Pradėdamas rašyti saugokis plagiatą pikčiau, kaip žmogžudžį...“

Kap. Balčiūnas: „Keletas žodžių tiems, kurie rašo arba nori rašyti“. („Karys“ 12 nr.)

Na, kaip gi nesisaugoti to plagiatą, jei nuolatos pastebi štai kokį reiškinį. Išėina pas mus, sakysim, koks nors rimtas žurnalas. Įžanginį puslapį atvertęs skaitai pirmų pirmiausia straipsnių antraštes ir štai tau paliesta rimta karo ar šiaip problema... Dėl jos šimtai autoritetų galvą laužė, tomų tomus išrašė, o žiūri, jaunas vyriokas riša jį 2—5 žurnalo lapais...

Tuojuo, žinoma, savojo patyrimo ir skaitytos medžiagos pasigavęs, į tą „veikaliuką“ įsigilini ir pradėdi vartalioti. Bet vos puslapį permetei, meni — kame, po biesų, aš tas mintis mačiau? Maža to, ne tik mačiau, bet joku būdu su jomis nesutikau... Truputį pagalvojęs nurašytą vietą randi ir... nusispiauni. Bent

kiek toleliau suseki jau ne tik nurašytą, bet dargi blogai išverstą ir visai nevykusiai čia prikergtą antrąją mintį. Pagaliau išlenda kokia nors jaunosios fantazijos „otsebiatina“... Apskritai, pasilieka — paprasčiausias „mutinys“ ir toks elementorinių problemos pagrindų painiojimas, kad visai baugu daros...

Kartais dar gražiau esti... Pagavo jaunas autorius kokią nors brošiūrėlę, šiaip taip ją išvertė, antraštę nevykusiai pakeitė, pasirašė ir bruka darbo užverstam redaktoriui... Atrodo pigu — reikalui patarnauti ir rašytojo vardas įsigyti...

Bet palaukit, vyrai, taip daryti negalima! Viena todėl, kad čia, anot kap. Balčiūno, pikta **intelligentiška vagystė**, piktesnė, atseit, materialinio plėšimo; antra — svetimo darbo nevykęs gadinimas; trečia — dar didesnis problemos temdinimas; ketvirta — triguba skaitytojams žala. Juk tie, kurie reikale nusimano — bergždžiai laiką aikvoja, norį pasimokyti — karštą akmenį vietoje duonos gauna, tikrajam rašinio autoriui ir jo minčių pasekėjams — pikta, o visai mūsų spaudai — gėda...

Visa, mat, nelaimė, kad seni plagiatoriai dirbo pas mus todėl, kad jiems greitas ir gausus uždarbis rūpėjo, o jaunieji plagijuoja tarytum garbės dėliai, o dar blauriau — dėl reklamos. Pirmuosius aš stačiai teisman traukčiau, antriems — štai ką pasakysiu...

— Plagijodami, vyručiai, visų pirma žeminate savo skaitytojus, nes manote, kad jų tiek kvailių ir neišmanėlių būta, kad jie nesvarią buizą smagiu gėralu paskaitys. Jums gi patiems dar blogiau, nes ne tik nuo sisteminio ir rimto darbo atprantate, bet ir visam gyvenimui doro vardo galite nūstoti. Todėl, jei **nuoširdžiai** norite reikalui patarnauti, tai rašydami įsidėmėkite štai kokius mirusio mūsų literato Gustaičio patarimus (M. Gustaitis, Statistika 222 p.): „1) *nerašyk dalykų, kurių gėral nežinai, ir nevartok žodžių, kurių prasmės gėral nesuvoki*; 2) *nerelšk jausmo, kurio nejauti, nė pavelslo, kurio neįstovatzduosti*; 3) *neragink prie to, ko nelatkal teisinga, gražu, dora ir negrėsk nuo to, ką iš tikrųjų latkal išmintinga, praktinu*; 4) *rašyk naturaliai — būdu ir lytimi tinkamais tavo prigimčiai*“... Nuo savęs tas keturias aukso mintis papildyčiau štai kokiomis: — 5) *nerašyk tokių dalykų, kurių ne tik gėral nežinai, bet ilgaintul patsai gyvenime nepatkrinal ar patsai nepergyvenai* (pakankamos, tavo samprotavimu, praktikos neturėjai); 6) *nerašyk tuščios garbės, reklamos, pigaus popullarumo ar kitų galų tikslams, o tik, tavo įsitikinimu, tikro reikalo verčiamas*; 7) *gėral tau žinomą klausimą palletės, svetimų minčių nesisavinki, o sąžiningai problemas tikslesniam paaiškinimui sunaudokl*. Tam tikslui bent keletą būdų rasi: arba šaltinių autorių rašinio tekste žymėki, arba jo gale, arba jei nieko nežymi, duok skaitytojui suprasti, kad čia ne sveiko, o svetimos minties būta!

Vadinas, jei šitų septynių nuodėmių išvengsi, įgysi žmonių pasitikėjimo, tinkamo įkainojimo ir, kas žin,

gal garbės. Antraip, tikrinu — turėsi daug nemalonių ir visai menkai naudos.

Liekas dar keletas žodžių mūsų kritikams ir be-tarpiškai plagiatorių vyresnybei pasakyti. Aš neabejoju, kad oficialė kritika į tokius raštus turėtų taip reaguoti, kaip į gangrenos sopulius mūsų spaudos organizme. Vadinas, panašių „kūrinių“ autorius stačiai *diskvalifikuotų*. Vadovybė gi, savaime, turėtų iš to tinkamų išvadų taip pat pasidaryti. Kiek primenu, aktyvės tarnybos kariams civilėn spaudoje rašinėti reikalingas atitinkamos vyresnybės leidimas, o gal būti ir cenzūra. Dėl kariškos spaudos, tai bendro reikalo naudai panašūs leidimai ar cenzūra, mano samprotavimu, bereikalingi: mat jie neigia labai mums brangintą asmeninę iniciatyvą. Tačiau, jei piktas plagiatorius žinotų, kad už jo darbus seks tinkamas užmokestis, tai redakcijos išsilaisvintų iš nemalonaus raštų autentiškumo tikrinimo ir duotų mūsų spaudai tik tą, kas gera ir sveika. Redaktorius — ne cenzorius ir mes patys jį turime saugoti nuo asmeninių su bendradarbiais konfliktų. Pagaliau geras redaktorius — tai tokia retenybė, kurios už jokus pinigus nenusipirksi ar per metus — kitus nepasigamins.

Tikiuos, mano siūlomieji receptai vis tik patarnaus mūsų spaudai bent tiek, kad ji nereikalingo balasto atsikračius duos mums vien *gryno mokslo, svarios literatūros ir naudingų problemų* tyrimo būdų sveikus šaltinius, be to viso, padoriai — rodysis maštančio užsienio akyse... Antra vertus, karštai sveikintina privatė iniciatyva tik tuomet drįs su spausdintu žodžiu pasirodyti, kai jis bus tinkamai išgromuluotas, sistematizuotas ir suteiks mums visiems neabejotinos naudos. Neužmirškime, kad žinovai ir autoritetai yra ne tik prigimtų gabumų, bet taip pat palyginamai ilgo, planingo ir kropštaus darbo pasėka.

S. Zaskevičius.

Kaip pasislėpti nuo rankinių granatų.

Visi mūsų kareiviai yra mokomi rankines granatas svaidyti. Bet tikroms granatų kautynėms vien tik taikliai sviesti rankinę granatą dar mažai, nes mes svaidydami granatas, be abejojimo, sulauksime jų ir iš priešos pusės. Todėl reikia kareivius mokyti ne tik rankines granatas taikliai svaidyti, bet ir nuo priešos granatų pasislėpti.

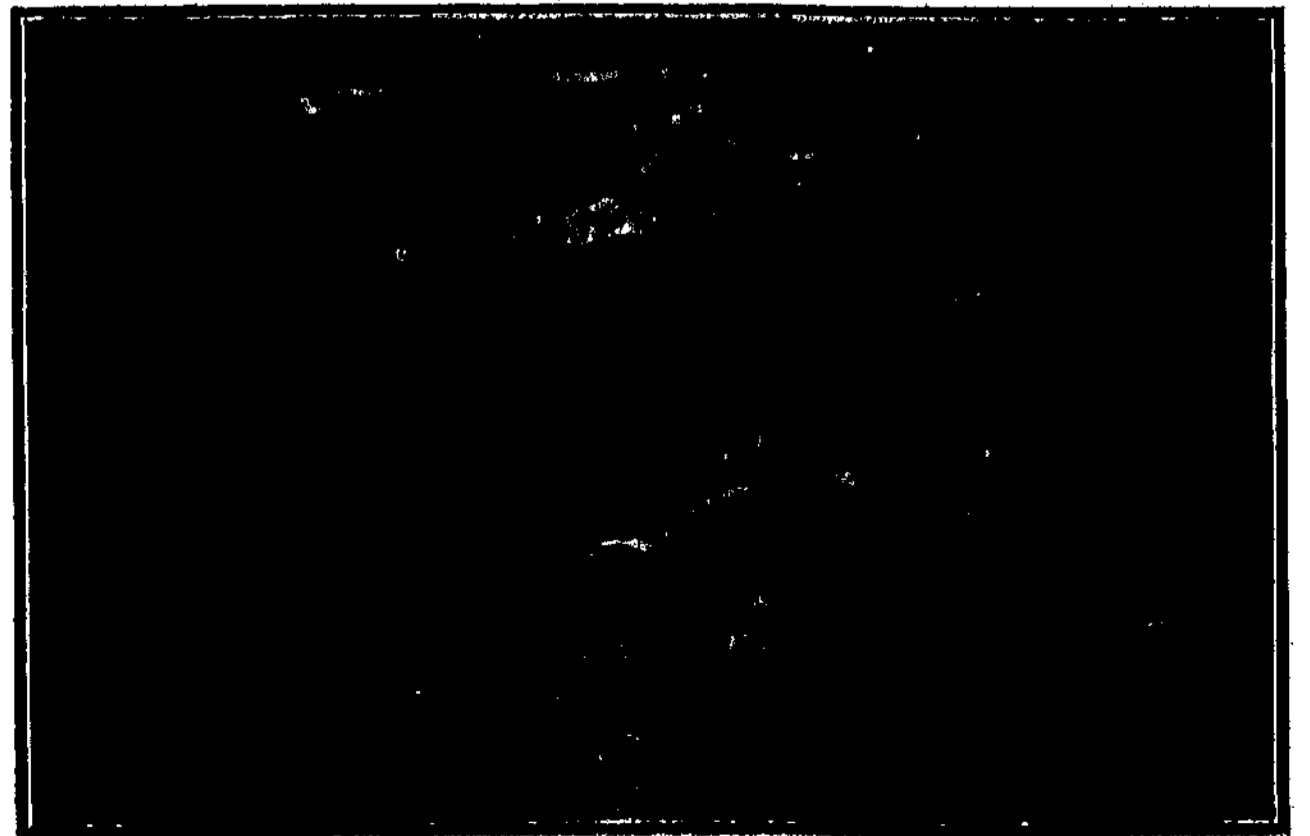
Kol kas pasislėpti nuo priešos rankinių granatų mūsų kareiviai nemokomi ir todėl aišku, kad kautynėse nepatyrę kareiviai, priešui sviėdus rankinę granatą, ramiai lauks savo likimo ir daugeliu atveju už tai užmokės savo gyvybę, nors kartais, mokėdami pasislėpti, galėtų likti visai sveiki. Vien tik rankinių granatų svaidymo mokymas granatų kautynėms neparengia, tą mokymą visuomet reikia jungti su mokymu pasislėpti nuo priešos sviėstų rankinių granatų.

Mokymas pasislėpti nuo rankinių granatų nėra sunkus — tik reikalauja iš kareivio greito ir sąmoningo savo padėties įvertinimo ir tinkamo prisitaikymo vietoje. Tuo tikslu kartais labai skubiai, tiesiog žaibo greitumu, reikalinga pakeisti savo kūno padėtį bei vietą.

Aišku, kad numatyti visus tuos veiksmus, kurie teks kareiviui atlikti, kad pasislėptų nuo priešos sviėstos rankinės granatos, negalima iš anksto nurodyti visų pasislėpimo būdų. Bet sąmoningas kareivis kiekvienoje aplinkybėje suras būdą pasislėpti nuo priešos sviėstos rankinės granatos, jei bus įpratintas dar iš anksto.

Norint įpratinti slėptis kareivį nuo priešos rankinių granatų, kartu su jų svaidymo mokymu gali būti daromi šie pratimai.

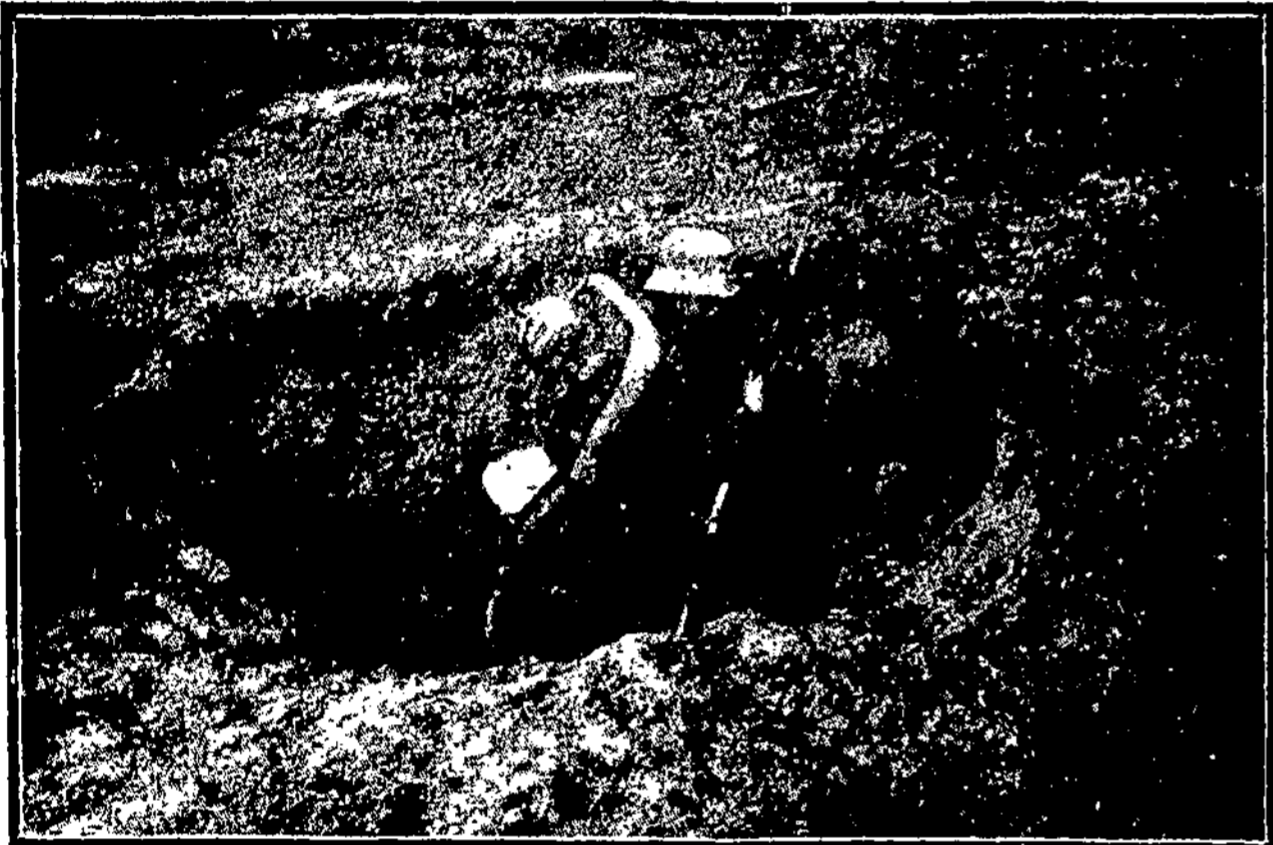
Kareivis su pridengta šalmu galva atsigula kurioje nors duobėje. Instruktorius bei kitas kareivis iš artimo atstumo sviėdžia į gulintį keletą mokomųjų granatų. Jei sviėstos granatos krenta šalia duobės, tai

1 pav. Kareivis taiklingai pasislėpęs duobės dugne ir todėl sproguosios granatos skoveldrų nebus kliudytas.

2 pav. Kareivis taisyklingai pasislėpęs, ir granatų skeveldros jo nekliudys.

3 pav. Kareivis prisiglaudė prie duobės sienos peraukštai ir todėl granatos skeveldros gali jį sužeisti.

4 pav. Kareivis netaisyklingai pasislėpė, nes, granatai krentant, liko sekti ir todėl gali būti sužeistas arba nukautas.

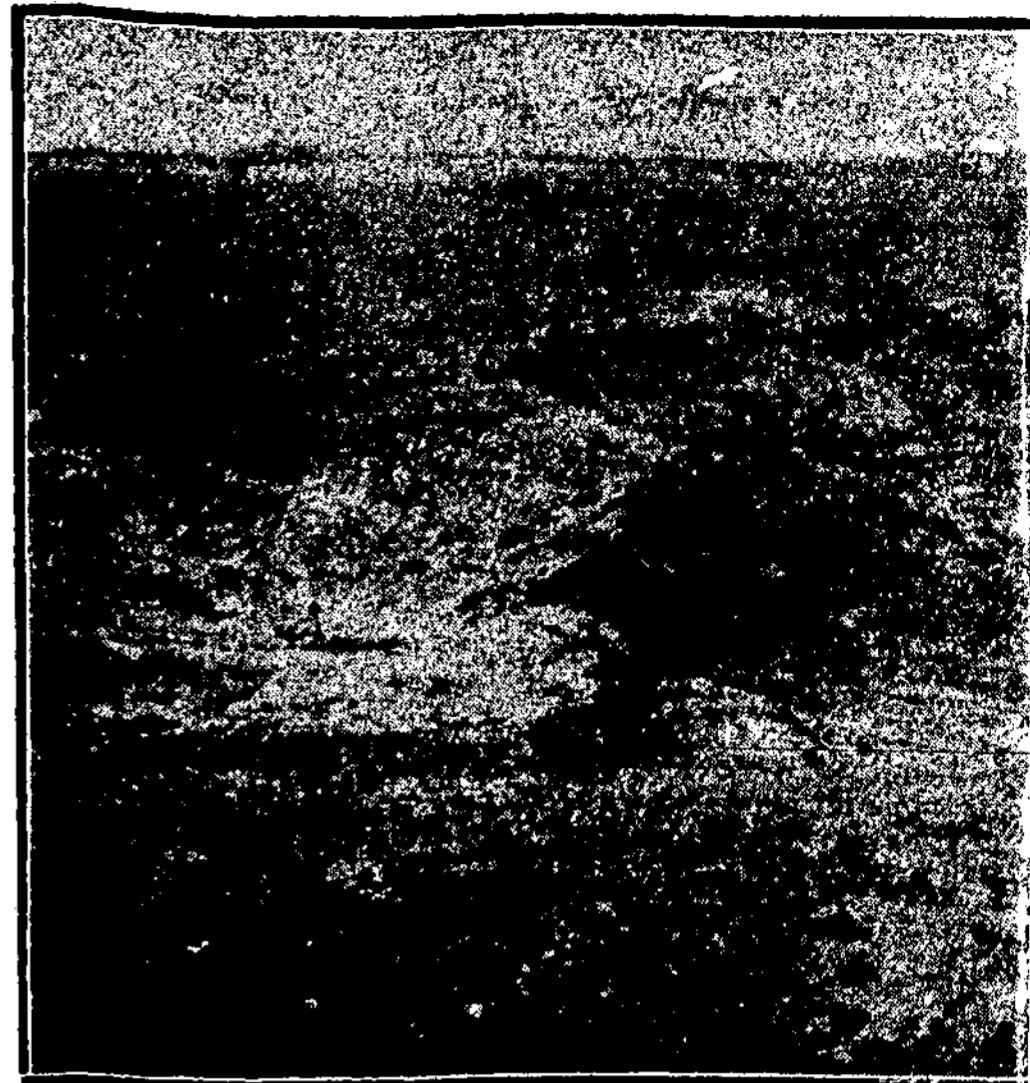
gulintis joje kareivis prisispaudžia prie duobės dugno ar sienelės ir laukia granatos sprogo. (1, 2, 3, 4 pav.)

Jei prieš s viestos rankinės granatos krenta į tą duobę, kur guli kareivis, tai išsigelbėjimui gali būti panaudoti šie būdai.

1-as būdas. Kareivis greitai griebia granatą ir išmeta ją atgal į priešų pusę. (5 ir 6 pav.)

2-as būdas. Kareivis žaibo greitumu pašoka į kitą gretimą duobę. (7, 8, 9, 10 pav.)

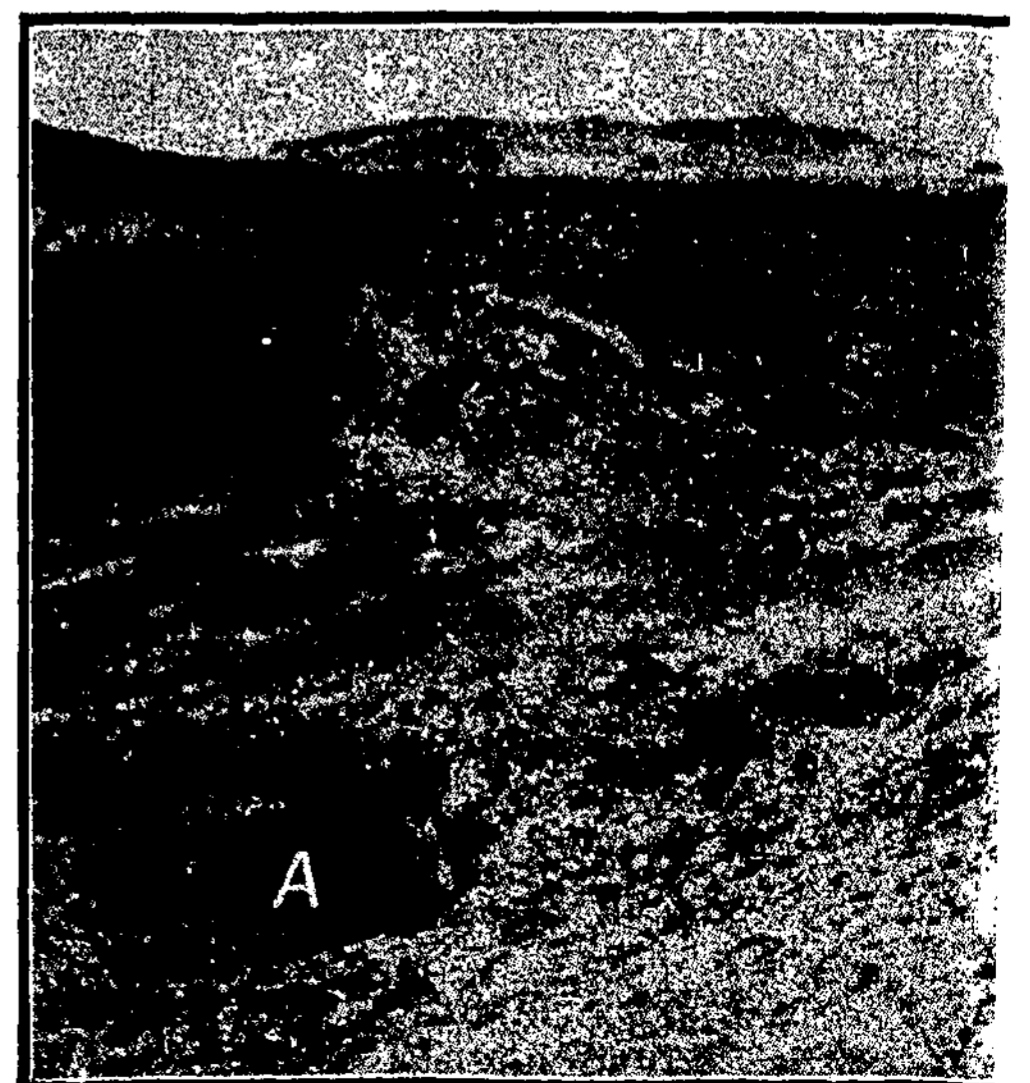
P. T—ka.

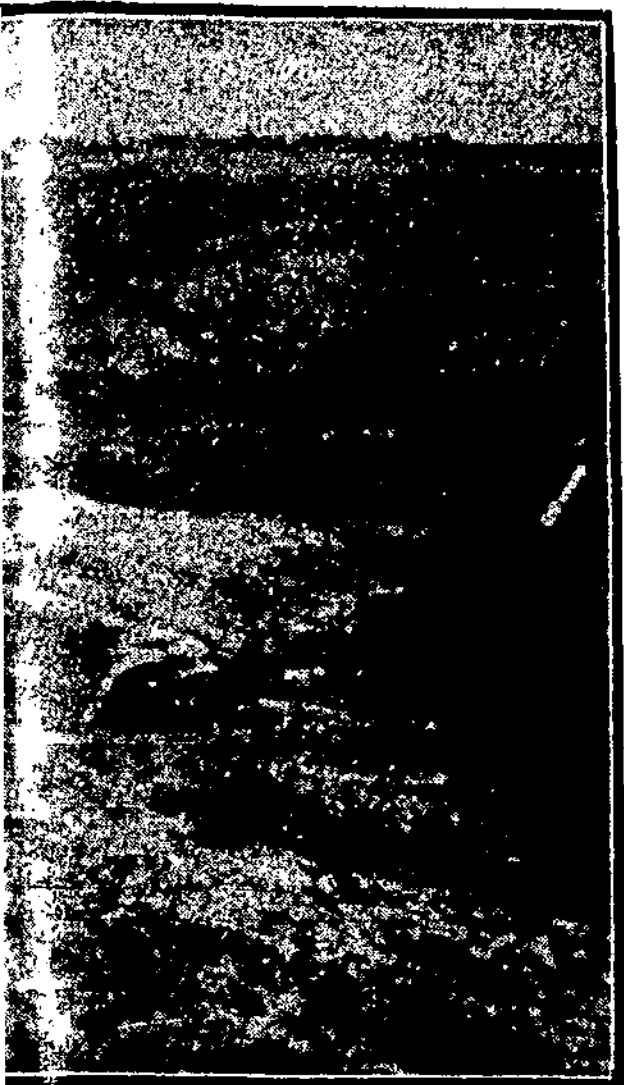
5 pav. Granata taisyklingai išmetama.

7 pav. Taisyklingas pasislėpimas. Kareivis gulėjo duobės 2 nr., kuri, būdama atskirta nuo pirmos duobės ž...

9 pav. Netaisyklingas pasislėpimas. Kareivis gulėjo vieta, kur lengvai gali būti pašautas. O tuo tarp

es į priešų pusę

6 pav Granata netaisyklingai išmetama, nes į savųjų pusę.

no granatai kritus, šoko į duobę suoksnium, yra gera priedanga.

8 pav. Netaisyklingas pasislėpimas. Kareivis šoko į duobę 2 nr., kuri su pirma yra sujungta grioviu ir todėl paslėpti kareivio negali.

to, granatai kritus, iššoko į atvirą lauką, kur buvo gera priedanga (A).

10 pav. Taisyklingas pasislėpimas. Kareivis gulėjo atviram lauke, granatai kritus, šoko į duobę, kur granatos skeveldros jo nekludys.

Apie šaudymo sportą.

Nesmagu rašyti, tačiau tenka pripažinti, kad šaudymo sportas pas mus beveik pamištas. Mes pasitenkinam vien tik pasiekdami tam tikrų rezultatų; pati šaudymo nuotaika pas mus lyg ir dinga. Kario—sportininko, suįdominto šaudymo sportu, nuotaika kovos aplinkybėse turi kariui begalinės reikšmės, bet šiuo laiku ji kažkur dinga. Labai klysta tas, kuris mano, kad gerai šaudyti privalo tik medžiotojas, o užsiimnėti šaudymo sportu tai tuščias ir bereikalingas žaistas. Šis klausimas mūsų spaudoje buvo mažai nagrinėjamas — pasistengsiu nors trumpai pakalbėti apie šaudymo sportą ir bent kiek suįdominti sportininkus.

Per paskutinę kariuomenės sporto šventę buvo padaryta toje srityje pradžia, įvedant į šventės programą šaudymą. Rezultatai pasiekti nepergeriausi. Tuo viskas, berods, ir pasibaigė. Apie pačio šaudymo svarbą netenka daug kalbėti ir įrodinėti. Kiekvienas karys turi būti geras šaulys. Kautynėse nėra laiko gaudyti priešą po kelius kartus ant taikiklio. Kitų valstybių kariuomenėse šaudybos sportas yra pastatytas atitinkamaj aukštumoj ir pavyzdinčiai sutvarkytas. Kasmet įvykstančios ar tai vien Europos, ar tai viso pasaulio šaudymo pirmenybės sutraukia iš visų kraštų daug dalyvių, tuo tarpu iš mūsų nebuvo dar nė vieno dalyvio. Tai reikštų ar iniciatyvos stoka, ar stačiai apsilaidimą. Kad mes galime konkuruoti (žinoma, pasiruošę) su kitų valst. šauliais, tai gerai parodo ir toks faktas. 1925 metais, kada Klaipėdoj lankėsi anglų karo laivynas, tąja proga 7 pėst. pulkas buvo surengęs su anglų jūrininkais šaudymo rungtynes. Ir laimėjimas mūsų pusėje. Tegul šis laimėjimas buvo atsitiktinai, bet vis dėlto laimėjimas ir neblogo reklama. Paruošus gerai išlavintų šaulių grupę, būtų galima išbandyti savo jėgas su kitų valstybių šauliais. Tik reikia šis darbas pradėti planingai. Apie tokio darbo pradžią ir noriu tarti kelis žodžius ir šį tą pasiūlyti.

Svetur taip tvarkomas šaudymo sportas. Kiekvienoj daly — šaudymo sporto ratelis. Ratelyje instruk-

toriaus priežiūroj lavinasi parinkti visos dalies gabesni mokiniai. Stoją į ratelį gauna tam tikrą šovinių skaičių su sąlyga pasiekti skirtą minimumą. Taip maždaug yra tvarkomas šaudymo sportas svetur. Centras — prižiūri ratelio darbuotę, teikia naujienų, išdirba bendras rungtynių programas ir t.t. Kiekvienas karys greit įsitraukia į tą darbą ir siekia vis geresnių ir geresnių rezultatų individuališkos (asmeniškios) treniruotės metu.

Š. m. kovo mėn. Berlyne įvyko tarptautinės šaudymo rungtynės (žiūr. „Kario“ 11 nr.) — laimėjo anglai. Kodėl anglai? Jau nekalbant apie jų ginklų kokybę, tenka pastebėti, kad tas pareina nuo esamų visoje Anglijoje sporto organizacijų tinklo, kur kiekvienas pilietis gali parodyti savo gabumus kurioje nors sporto šakoje. Kiekviena organizacija rengia rungtynes, kuriose išsiskiria nugalėtojai į didesnes, bendras rungtynes, ir rezultate į panašias tarptautines rungtynes atvyksta šauliai, kurie iš šešių šimtų metrų atstumo suvaro į obuolį, kurio diametras 30 cm., dvidešimt kulku. Sportinis šaudymo apmokymas nėra joks žaistas. Per didįjį karą ir jo pabaigoje tai numatė kariaujančios pusės, ir dabar šis dalykas ten sutvarkytas pavyzdinčiai. Pasakysiu keletą žodžių apie tą reikšmę, kurią turėjo šauliai, užsiėminę šaudymo sportu, didžiojo karo metu. 1925 metais iš spaudos išėjo anglų majoro Checkel - Pritčardo nemažas veikalas apie snaipingą*) Prancūzijoje. Veikalo sutrumpintas vertimas buvo ir mūsų karo spaudoj („Mūsų Žinyne“ 1926 m. 26 nr.). Tame veikale aprašoma taikliųjų šaulių tarnyba Prancūzijos fronte ir kova su tokiais pat šauliais iš vokiečių pusės. Pozicinio karo periode vokiečių karo vadovybė rado būdą padaryti priešui milžiniškus medžiaginius ir moralinius nuostolius, išskirdama ypatingai taiklius šaulius, kuriuos, apginklavus teleskopiškais taikikliais, pasodino į priešakinius apkasus. Šių šaulių

*) Žodis snaiping anglų kalboj reiškia labai taiklų šaudymą iš šautuvo, turinčio teleskopišką taikiklį ir individuališkai įsišaudyta.

Pilsudskio politiškos išminties „perlai“.

„Koks snapas, tokia ir giesmė“ (Lietuotų patarlė).

Kaip žinoma, Lenkijos seimas neseniai patraukė teismo atsakomybėn finansų ministerį Čechovičių už pereinamųjų metų valstybės biudžeto pereikvojimą. Tai, žinoma, labai nepatiko dabartiniam ministeriui pirmininkui Barteliui, o dar labiau faktinam Lenkijos diktatoriui Pilsudskiiui. „Gerbiamas“ maršalas taip įniršo, jog, metęs šalin bet kokį kultūringumą ir padorumą, ilgiausiu straipsniu išplūdo Lenkijos seimą, valstybės tribunolą ir atskirus asmenis. Tačiau apie seimą pasakyta nemaža karčios tiesos, kuri seimui garbės nedarė.

Cia trumpai patiekdamas to dviejų metrų ilgio Pilsudskio straipsnio turinį. Bet kai kurios charakteringos vietos maršalo taip „riebiai“ pasakytos, kad dėl padorumo jas teko apleisti. Jos labai primena mūsų Kauno vežėjų ir rinkos „biznierių“ kalbos „pagražinimus“.

Savo straipsnį Pilsudskis pavadino „Akies dugnas, arba nesveiko žmogaus išpūdžiai iš seimo biudžeto sesijos“. Straipsnio pradžioje maršalas nupasakoja vieną

atsitikimą iš savo ligos. Kada pereinamais metais Pilsudskis tyrinėjo gydytojai, norėdami surasti ligą, nuo kurios jis taip išklero, vienas jų pasiūlė ištirti jo akies dugną. „Drąsus maršalas“ sakosi baisesiai persigandęs, kad gydytojai pirštais čiupinės, arba instrumentais krapštys kažkokį jo akies dugną, apie kurio buvimą jis nė nesapnavęs. Tik kitą dieną, kai Pilsudskis pamatęs prie medicinos aparatų karo gydytoją, jis kiek nusiramines, nes manęs, jei jau bus labai blogai, tai jis tą gydytoją pastatysias „ramiai“. Vėliau pasirodė, kad visas akies dugno tyrimas buvo tik žiūrėjimas į kažkokį aparatą. Tik be reikalo Pilsudskis buvęs nugąsdintas. Toks „baisus“ akies dugnas, anot Pilsudskio, yra ir seimo daugumos veiksmuose. Tai yra valstybės tribunolas, kurio dabar taip išgąsdintas ministeris Čechovičius. Pilsudskis sako: „jei aš būsiu ministeris pirmininkas, tai valstybės tribunolas man nė karto neišdrįs susirinkti.“

Toliau Pilsudskis kalba apie seimą.

„Prie tokios niekšybės (Čechovičiaus patraukimo valstybės tribunolan) seimą atvedė jo niekšiški papročiai. Seimas visą laiką stengiasi išlaikyti atstovų visišką neličiamybę ir jų visišką neatsakingumą prieš teismą net ir už labai negarbingus veiksmus. Lenkijos pirmasis seimas slėpė savo atstovus nuo atsakomybės už valstybės iš-

užduotis buvo tokia: užmaskuoti save nuo priešų sekimo ir taikliai šaudyti į pasirodančias iš apkasų galvas. Vokiečių snaiperių*) darbas labai greit pasireiškė ir įvarė daug baimės ir panikos net anglų kareiviams. Anglų nuostoliai visame fronte per vieną dieną siekdavo iki kelių šimtų žmonių, o per mėnesį tai sudarydavo beveik diviziją. Šis baisus skaičius gaudavosi ne nuo artilerijos ar kulkosvaidžių ugnies, bet nuo šautuvo vieno gerai išmūklinto ir nuo priešų pasislėpusio snaiperio. Visa tai privertė anglus sukurti savo snaiperį, kuris galėtų vesti kovą su vokiečiais. Per trumpą laiką anglai surinko gerus šaulius, iš kurių 75% buvo šauliai sportininkai, ir prityrusio instruktoriaus priežiūroje jie praėjo specialius snaipingo kursus, kurie tęsėsi iš viso 18 dienų. Vaisiai greit pasireiškė. Vokiečių snaiperių veikimas buvo paraližuotas.

Atpasakoti visą veikalo turinį užimtų daug vietos, jį vertėtų tikrai pasiskaityti ir susipažinti. (Šis veikalas yra mūsų Centr. Kar. Bibl. — C 724).

Taigi laikas būtų užsiimti šiuo svarbiu klausimu ir parengti karį (o per jį ir visuomenę) šaudymo srity atitinkamą aukštumą. Norint tai pasiekti, būtina reikia steigti šaudymo ratelius. Ateina eitinė kariuomenės sporto šventė, bus visu dalių pirmenybės, čia pamatysim gabesnius ir jei juos palavinsim, galėsime pasirodyti tarptautinėse rungtynėse. *Jz. Juodvalkis.*

*) Žodžiu snaiping vadinama visa tokio šaudymo organizacija, o snaiperis tai pats šaulys, kuris naudojami teleskopišku taikikliu.

Apdovanoti savanoriai.

1963) Varkala Kazys, 1964) Valiušis Julius, 1965) Valentukonis Liudas, 1966) Vilimas Stasys, 1967) Vaškevičius Juozas, 1968) Volodka Jurgis, 1969) Šingėdinis Matas, 1970) Šeimis Vincas, 1971) Saveiskis Juozas, 1972) Sulžickas Bronius-Antanas atš. grand., 1973) Srifūbas Jonas, 1974) Stralys Bronius, 1975) Samsonas Kazys ats. vyr. pusk., 1976) Simanavičius Jurgis, 1977) Samuolis Kazys, 1978) Slučka Stasys, 1979) Macijauskas Justas, 1980) Mačauskas Antanas ats. virš., 1981) Morozas Povilas, 1982) Mikalauskas Stasys, 1983) Mačiuskas Matas, 1984) Kičas Juozas, 1985) Krajauskas Petras,

1986) Kriaučiūnas Juozas, 1987) Kedys Juozas ats. jaun. pusk., 1988) Karinskas Jonas, 1989) Bartulis Viktoras, 1990) Vitortas Antanas, 1991) Bujanauskas Jonas, 1992) Butkevičius Alfonsas, 1993) Galiauskas Antanas, 1994) Liuzinas Matas, 1995) Gutauskas Vladas, 1966) Banelis Stasys, 1997) Montrimavičius (Butrimas) Mikas, 1998) Cimolonskis Kostas, 1999) Česonis Jonas, 2000) Jarošūnas Viktoras adm. vyr. ltn., 2001) Jančys Mikas, 2002) Janulis Ignas ats. vyr. pusk., 2003) Jakaitis Kazys, 2004) Jašinskas Jonas, 2005) Daukša Jonas, 2006) Ambrazas Silvas, 2007) Bagdaničius V. tautas ats. mjr., 2008) Ovčinskis Leizeris, 2009) Vaičius Antanas, 2010) Vilčinskis Jonas, 2011) Venskūnas Petras, 2012) Varnagys Kazys ats. gr., 2013) Vidikas Ignas, 2014) Vildovskis Berkus.

davimą ir už apmokamą šnipinėjimą karo metu. O antrame seime, kurio pusė atstovų buvo likusi iš tos išgamy kalvės, atstovai taip nusipolitikavo, kad nuolatos ėmė pardavinėti savo balsus, kurie tada tekainodavo 50 zlotų. Iš antrojo seimo pelkyno pateko į dabartinį seimą 110 atstovų. (Iš viso Lenkijos seime 440 atstovų).

„Seimo atstovai, jausdamiesi ir patys suverenai esą, amžinai konkuruoja su vieninteliu valstybės suverenu. Savo, kartais labai silpnomis, galvomis tie „valdovai“ pradėjo įsivaizduoti, kad jei kuriam jų suskaudės pilvas, tai tas turi būti svarbiausias įvykis visai valstybei. Jei toks ponas apsiterš, tai kiekvienas privalo grožėtis jo suterštais skalbiniais, o jei pasmirs, tai tas jau yra įstatymas kitiems žmonėms, ypač ministeriams, kurie turi ne valstybei darbuotis, bet tarnauti ir trūsti apie šias apsiteršusias būtybes.

Tie, apsiteršimo liga sergą ponai, elgiasi taip begėdiškai biauriai, kad net išėina iš bet kokių idiotizmo ribų. Tik su rykšte galima būtų ponus atstovus išmokyti, kaip protingai duoti ministeriams paklausimus.

Ministerių darbas su tokiais apsiteršimo liga sergančiais žmonėmis yra katorga. Vienas labiausiai inteligentiškas Lenkijos ministeris, po priverstino pasikalbėjimo su seimo atstovais, pareiškė, kad jis jaučiasi lyg buvęs žvėryne su

Atsarginių daina.

Sudieu! atsargon važiuojam.

Sudieu! broliai, kareivinės.

Išvažiuodami dainuojam,

Pašarvavę sau krūtines:

Į tėvų namus, į tėvų namus!

Sudieu, vadai ką mokinot,

Kaip tėvynei reik tarnauti;

Mūs krūtines padabinot:

Mes važiuojam nevergauti, —

Į tėvų namus! į tėvų namus!

Sudieu, kol pašauks trimitas,

Kol pašvaistės pakvies sielą,

Kol žvaigždėtas išauš rytas...

Mesim viską, kas tik miela,

Ir tėvų namus, ir tėvų namus...

Nešim Vytį, kelsim kardą

Ranką rankon šventai dėsime

Už garbingą tautos vardą

Šielas dausuos palydėsime, —

Už tėvų namus, už tėvų namus.

J. pusk. Kasperavičius Jonas.

piktomis beždžionėmis, kurios visus savo reikalus atlieka viešai ir visiškai nesistengia būti panašios į žmones. Tokių asmenų tarpe nėra ko ieškoti kažkokio seimo prestižo, kai ten žeminamas net žmoniškumas.

Kai dėl Čechovičiaus, kuris dabar labai karščiuojasi dėl jo garbės valkiojimo, tai tenka pastebėti kam jis savo garbę tokioj nesvarioj vietoj patalpino?

Toliau įsikarščiaavęs marsalas negražiai iškeikia jo nemėgiamus asmenis: socialistų atstovą Libermaną ir seimo vice pirmininką Voznickį. Pirmąjį marsalas išvadi- na skrajojantiu fakiru, kurio kalbų jis nesuprantas; antrasis esąs žmogėdra ir didžiausias Lenkijoje idiotas, kuriam Dievas pamiršęs uždegti galvoj žibintuvą.

Straipsnio pabaigoje Pilsudskis smarkiai subara ir vidaus reikalų ministerį, kam jis leidęs viename seimo posėdyje susirinkti kažkokiems partijų mušėikoms. „Labai gailiuosi“, sako Pilsudskis, „kad tą dieną sirgau ir nebuvau seime. O tai būčiau prieš tuos banditus padaręs ataką ir čia pat seimo kieme jiems būčiau išpėręs kailį“.

Taip trumpai sutraukus, atrodo Lenkijos faktiniojo valdytojo Pilsudskio straipsnis. Apie straipsnio autoriaus gilią mintis ir net inteligentiškumą netenka nė kalbėti. O ar pas maršalą „visi namie“, paliekama spręsti pačiam skaitytojui.

Vil-tis.

KARIJOMENĖS GYVENIMAS

1 pėst. D. L. K. Gedimino pulkas. Kovo mėn. 21 d. Ukmergės apskr. veterinarijos gydytojas p. Ambraziejus 2 bataliono kareiviams laikė paskaitą.

Paskaitoje supažindino karius su gyvulių užkrečiamomis ligomis, gyvulių šėrimu, priežiūra ir arklių kaustymu. Be to, trumpai paaiškino apie sparnuočių ligas. Apibūdino apie gyvulių užkrečiamąsias ligas ir plačiau papasakojo apie raguočių šėrimą ir reikalingumą duodant pašarą vartoti druską. Taip pat aiškino apie žalngumą laikyti ūkyje nesveikas melžiamas karves arba kiaules, nuo kurių dažnai ir žmogaus sveikata pareina.

Buvo papasakota kaip kovoti su gyvulių užkrečiamomis ligomis, ir prie ko einama vyriausybės, kad turėtų sveikus gyvulius.

Visi šitie dalykai vaizdžiai buvo nupasakoti ir, žinoma, nemaža davė naudos kareiviams, kurie daugumą gyvenaprie ūkių ir turi nusiimant apie gyvulius.

Paskaitą laikė 2 $\frac{1}{2}$ valandos. Kituose batalionuose ši paskaita buvo skaityta kitu laiku.

Kovo 22 d. Ukmergės apskr. agronomas p. Jecevičius laikė 2 bataliono kariams paskaitą apie žemės ūkio dirbimą.

Paskaitoj buvo dėstyti šie dalykai: 1) dirbamosios žemės sudėtis, 2) laukų suskirstymas, 3) sėjomainai, 4) žemės tręšimas, 5) laukų paruošimas vasarajui ir žemkenčiams javams ir bendrai davė ūkiškų nurodymų žemės dirbimui. Paskaita (su pertrauka) užsitęsė arti 2 valandų. *VI. P-kas.*

2 pėst. D. L. K. Algirdo pulkas. Paskaita. Balandžio mėn. 4 d. II bat. salėje agr. Ardickas laikė paskaitą apie gyvulių ūkį. Plačiai nušviestas gyvulių ūkio tobulėjimo klausimas ir jų nauda patiems ūkininkams ir valstybei. Tarp kitko priminė, kad ta ūkio šalis, kuri neturi tinkamai sutvarkyto gyvulių ūkio, negali pakilti ūkiškai ir pakelti savo krašto ekonomiską būvį.

Priesaika. Nuo balandžio mėn. 9 d. prasidėjo jauniems kareiviams kvotimai, o 13 dieną buvo atlikta priesaika Šančių įgulos bažnyčioje, kur pulkas, pulko vado vedamas, su pulko vėliava iškilmingai nužygiavo sustiprinti savo pasižadėjimus Tėvynės labui.

Vyturys.

5 pėst. pulkas. Pulko vadui leidus mokoma kuopa su orkestru kovo 25 d. padarė ekskursiją į Karo Muziejų. Karo Muziejuje kpt. Šeštakauskas išvedžiojo po visus skyrius, apie kiekvieną paaiškindamas. Po paaiškinimo patys vieni dar kartą apžiūrėjom visus skyrius, kad geriau atsimintų visi paveikslai.

Kovo 27 d. grandininkų k-da ir iš kuopų surinkta komanda aplankė Karo Muziejų.

Dėkingi esame vadams ir kpt. Šeštakauskui, kad suteikė progos pamatyti Karo Muziejų, kur padėtos mūsų Tautos brangenybės.

Kovo 30 d. 20 v. 5 m. užsidegęs buvo vienas kareivinių fligelis, bet energingomis gaisrininkų pastangomis gaisras buvo greit užgesintas.

Vakarėlis. Po ilgos gavėnios balandžio 1 d. į mūsų vakarėlį susirinko labai daug jaunimo atsigavėti. Nors ir Velykos, bet girtų vakarėlyje nebuvo, todėl kad tvarka buvo gera. Baigėsi 12 val.

Sportas. Sušilus orui ir nutirpus sniegui, mūsų sportininkai pabudo iš gilaus žiemos miego. Žiūrėk, čia kamuolį spardo, ten toliau ietį, diską mėto. Šiomet smarkiai žada visi dirbti, kad sporto dieną šį tą laimėtų ir savo prarastą prizą atimtų. *I.*

Geografijos pamoka kareiviams (5 p. p.).

8 pėst. K. K. Vaidato pulkas. Balandžio mėn. 6 d. nuo 16 iki 19 val. ir 7 d. nuo 14 iki 17 val. pulko kariams 3 kuopos kareivinė agronomas laikė paskaitą apie sodininkystę. Kariai labai įdomavosi paskaita, nes dauguma jų yra kaimiečiai. *Ažuolas.*

Liktinių puskarininkių kursai. Nuo balandžio mėn. 15 d. steigiami pulke liktiniams puskarininkiams bendro lavinimosi kursai. Kursų lankymas privalomas. Kursuose numatoma dėstyti: 1) lietuvių kalba, 2) auklėjimas, 3) matematika, 4) gamta, 5) istorija (bendroji ir Lietuvos) ir 6) geografija (bendroji ir Lietuvos). Be to, pareiškus puskarininkiams pageidavimą, numatoma dėstyti ir vokiečių kalbą.

Dėstymui minėtų dalykų skiriama per savaitę 10 pamokų (po vieną valandą kiekviena). Kursų lektoriai — pulko karininkai. Ponai karininkai pamokas dėstys nemokamai; visi puskarininkiai žada įsigyti savo

lėšomis reikalingus vadovėlius. Tokie kursai buvo jau senai pulke reikalingi ir labai pageidautini pačių puskarininkių. Todėl jų iniciatoriams tenka nuoširdžiai padėkoti ir palinkėti šiame naudingame darbe sėkmingos kloties.

Šešupės Zvirgždas.

9 p. Llet. K. Vytenio pulkas. Balandžio mėn. 7 d. atvykę iš Kauno Karių Teatro artistai, vadovaujant pulk. lt. Braziulevičiui, kareivių klūbo salėje vaidino vienveiksmius du veikaliukus: „Vaduotojas“ – inscenuotas vaizdelis iš žilos senovės lietuvių religinio kulto bei kovų dėl mylimo krašto ir „Tai politika“ – farsas, kuris publiką gardžiai pajuokino. Pirmasis žiūrėtojams padarė labai gero įspūdžio. Apskritai, abu veikaliukai savo turiniu tinkami rodyti kareiviams. Artistai vaidino gerai. Publikos buvo pilnutelė salė.

Vyteninkai pulk. lt. Braziulevičiui ir jo vadovaujamos trupės artistams yra dėkingi už apsilankymą ir prašo toliau neužmiršti.

Zts.

Aviacija. Pirmi pietūs. Jau 7 mėnesiai kaip turime įsteigtą puskarininkių ramovę. Visi džiaugiamės ją: linksmnamės, žaidžiame, laikraščius bei žurnalus skaitome.

Bet vieno dalyko ramovei trūko. O ko gi? — Gi valgyklos vis dar neturėjome. Laukėme visi išsižioję.

Kuopos traukia per Jėsės upę į Kauno šaudyklą.

Ir štai, padedant mūsų gerbiamiems viršininkams, sulaukėme jos balandžio 12 d. Kaip gražul! Stalai puikiai sratomis dengti, lėkštės, šaukštai, peiliai, šakutės tik mirga, žybcioja... Susėdome iš karto 37 žmonės. Skamba šaukštai, tarška lėkštės, garuoja makaronų sruaba. Ryjam, kramtom, net ausys linguoja. O dar patefono muzika — tikrai, lyg „Versaly“. Makaronai nutildo kalbas. Tik tarška, snera... Makaronai, kotlietai, kompotas. Stalai, bežiūrint, lyg šluota nušluoti. O kur visa tai dinga? Juk į kišenes, rodos, niekas nė negrūdol! Ten, toj „mašinerijoje“, arba, tikriau sakant, žmogaus „krosnėj“ žuvo. Keliamės nuo kėdžių: šluostom taukuotus smakrus. O pilvai, pilvai, lyg barabanai išstempti.

Vien tiktai už indus užmokėta per 800 litų, kuriuos teikėsi mūsų viršininkai duoti iš ekonomiškų sumų. Be to, duota pradžia avansų 1000 litų. Iš tikrųjų,

nesarmata būtų pasirodyti su indais ir kilniems svečiams. Indų nupirkta 50 komplektų. Manoma, kai valgykla normaliai susitvarkys, valgytojų bus per 50 žmonių.

Už taip gausią piniginę paramą, įrengiant valgyklą, liktiniai puskarininkai nuoširdžiai dėkoja: av. v.-kui gen. št. pulk. leitn. Pundzevičiui, ūkio dalies v.-kui adm. kap. Reichertui ir av. kom. kap. Svitui.

V. p. St. Čepulis.

Pionerių batallonas. Balandžio mėn. 11 d. pionerių b-no kareivių klūbe agr. Šidlauskas laikė kareiviams paskaitą tema „Kaip pagerinti pievas“.

Kareiviai, ypač leidžiami atsargon, labai atidžiai klausėsi.

P. agronomas, baigęs paskaitą, priminė, kad dar ne paskutinė paskaita ir tąja pačia tema žadėjo dar plačiau ir daugiau laikyti paskaitų.

Jaun. push. Jakubauskas.

Jonavos įgula. Paskaita. Balandžio mėn. 5 d. atsk. pėst. kuopos kareiviams agronomas Virbickas laikė paskaitą apie žemdirbystę ir gyvulininkystę. Pabaigoje su raganine lempa rodė paveikslus. Kareiviai labai dėkingi agr. už paskaitą.

V. p. Vladas Girgaras.

Futbolas Karo Mokykloje. Balandžio 14 d., 5 p. pulko aikštėje, įvyko pirmos šiais metais draugiškos futbolo rungtynės tarp Karo Mokyklos ir 5 p. pulko I-mųjų futbolo komandų.

Rungtynės buvo gyvos ir įdomios. Abiejose komandose buvo gerų žaidėjų, bet nesitreniravimas žiemos metu buvo jaučiamas.

Priešas Karo Mokyklai buvo gan rimtas, bet kariūnai įstengė visą laiką laikyti žaidimo iniciatyvą savo rankose ir dėl to laimėjo 6:0.

Balandžio 28 d. Vilkaviškyje įvyks futbolo ir pingpong rungtynės tarp Karo Mokyklos ir 4 artilerijos pulko.

Kar. S. Danilevičius.

Klaipėdos įgulos ir vietos lietuvių sporto S-gos K. S. S. futbolo komanda „Lyga“ balandžio m. 15 d. žaidė su vokiečių futbolo komanda „Seminar — Sport — Verein“ lyga ir laimėjo 8:1. Lošė dėl 1929 metų pavasario rato pirmenybių. Ši pati komanda yra ir 1928 m. Lietuvos futbolo meisteris.

Tą pačią dieną įvyko K. S. S. I-mos futbolo komandos rungtynės su „Turn — Verein“. I K. S. S. pirmoji pralaimėjo 3:1.

Paskaita Karininkų Ramovėj. Balandžio 17 dieną prof. Tamošaitis laikė paskaitą tema: *Demokratija*. Prelegentas labai nuosekliai ir įdomiai išdėstė visą demokratijos išsiskleidimo istoriją, su jos pradžia ir pagrindiniais ramsčiais. Ilgiau sustojo ties parlamentu, kaip žymiausia demokratijos reikimosi forma, ir ties šių dienų demokratijos, arba to pat parlamento krizėmis.

Į paskaitą, be daugelio karininkų ir jų ponių, buvo apsilankę ir Karo Mokyklos išleidžiamojo kurso kariūnai.

Kas eidamas į mūsų neša abejojimo mintį, tenezengie nė žingsnio nuo savo karsto šešėlio.

M Ū S Ų Š A U L I A I .

Šaulių Sąjungos sukaktuvės. Siemet vidurvasary sukanka lygiai dešimt metų, kai įsikūrė Lietuvos Šaulių Sąjunga. Sąjungos centro valdyba sukaktuvių šventei nustatė birželio 23–24 dienas. Iškilimams, kurios vyks Kaunė, iš visos Lietuvos suvažiuos tūkstančiai šaulių rikių, nerikiuotės ir šaulių moterų; taip pat dalyvaus visi šaulių chorai ir orkestrai. Dabar visoje sąjungoje—centre, rinktinėse ir būriuose vyksta smarkus ruošimasis šventei—šauliai ir šaulės suvosi uniforminius rūbus, mokosi rikiuotės, dainuoti, groti. Į šventę šauliai bus vežami ir Kaune patalpomis ir maistu aprūpinti nemokamai.

Sukaktuvių iškilnių programa, nors dar smulkiai nenustatyta, turės, kaip teko patirti, tris pagrindinius momentus: šaulių paradas, gimnastika, dainų ir muzikos šventė.

Šaulių maršas. 5 pėst. pulko kapelmeisteris Vaileika, Šaulių Sąjungos vadovybės pavedamas, sukomponeavo linksmą ir savotišką maršą šaulių orkestrams. To maršo gaidos, kartu su gaidomis chorams, jau siunčiamos į šaulių būrius.

Š. S gos ordenas. Šaulių Sąjungos štabe ruošiamas Šaulių Sąjungos ordeno statutas. Taip pat gaminamas ir paties ordeno projektas. Statuto ir ordeno projektai, manoma, ligi sąjungos dešimties metų sukaktuvių iškilnių bus patvirtinti ir pasižymėję šaulių veikėjai per tas iškilmes ordenu bus apdovanoti.

Pasienio būrių darbai. Pasienių, daugiausia netolimų demarkacijos linijos vietų, būrių šauliai, be eilinio šauliško darbo, dažnai turi eiti ir sargybinių pareigas. Naktimis patruliuoja apylinkėse ir saugoja, kad atvykę iš lenkų pusės plečkaitininkai arba lenkų šnipai nepridarytų kokių šunybų. Taip pat šauliai gauda pademaklinį platinamą plečkaitininkų literatūrą.

Bandomieji pavojai. Daugely šaulių būrių kartas nuo karto daromi „bandomieji pavojai“. Rinktinės vado įsakymu, būrio vadas netikėtu, dažniausiai nakties laiku, turi sušaukti į būrio būstinę visos apylinkės šaulius, pasiruošusius žygiui. Šauliai nuo būrio būstinės gyvena kartais per kelis kilometrus, žiemos ar pavasario metu keliai yra labai blogi, tačiau, „pavojui“ ištikus, šauliai į koncentravimosi vietą susirenka greit. Valandai, daugiausia pusantros valandos, laikui išėjus būrys susirenka pasiruošęs žygiui.

Vlado Putvinskio vardo Kauno šaulių būrys. Kauno šaulių būrys paskutiniame visuotiniame savo susirinkime, skirtame a. a. Vlado Putvinskio atminimui pagerbti, šauliui pulk. leit. Šarauskui pasiūlus, nutarė pasivadinti „Vlado Putvinskio vardo Kauno šaulių būriu“. Prieš pusantro mėnesio miręs Šaulių S-gos garbės ir centro valdybos pirmininkas Vladas Putvinskis 1919 metais įsteigė Kauno būrį, buvo jo įkvėpėju ir nuolatinis globėju. 1922 m. būrys Vladą Putvinskį buvo išrinkęs savo garbės nariu. a.

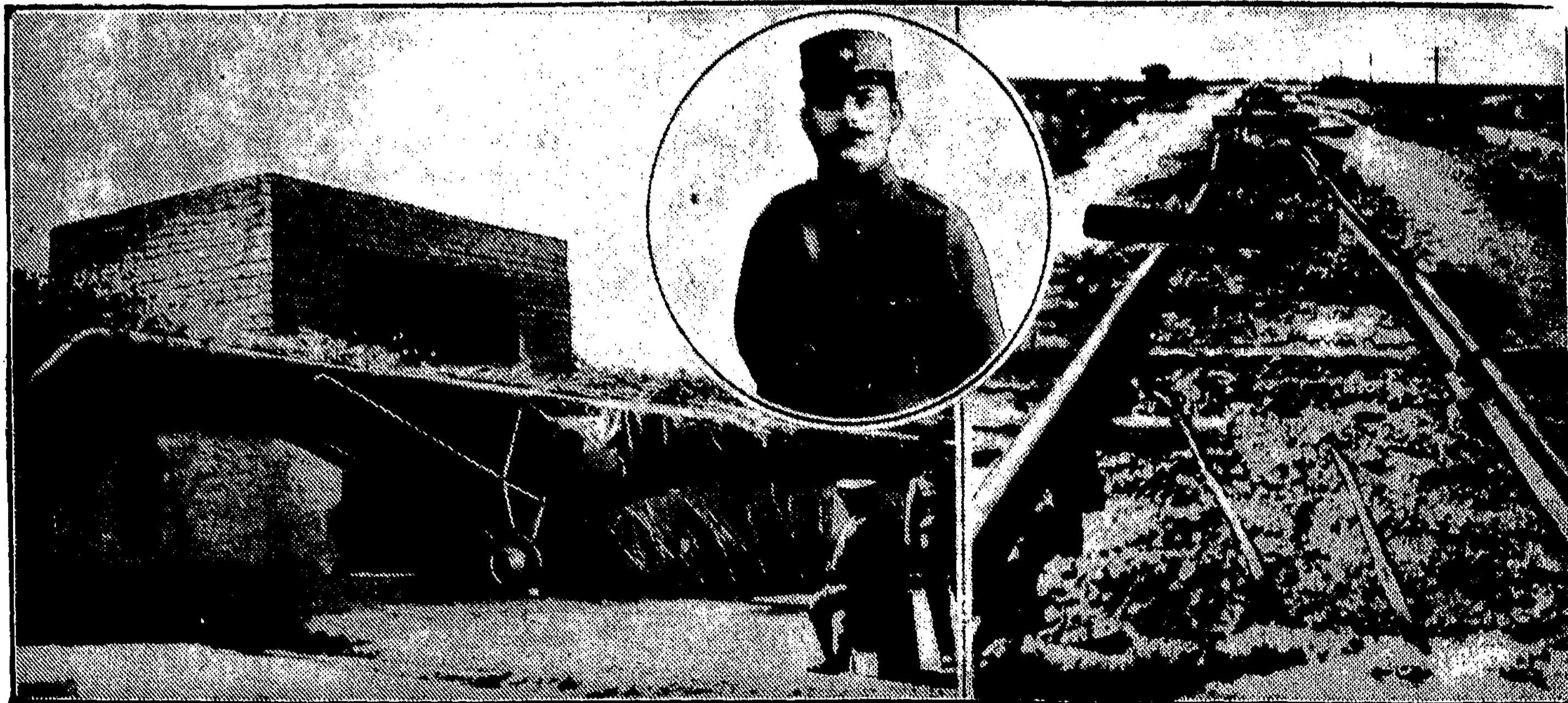
Popierinės bonkos.

Naujorke pagamintos popierinės bonkos, kuriomis pakeistos iki šiol vartotos stiklinės bonkos pienui. Popierinės bonkos labai pigiai kaštuoja. Be to, jos yra higieniškesnės, nes vartojamos tik vieną kartą.

Iš kokio popieriaus daromi dolerių banknotai.

Ž. Amerikos finansų ministerija nustatė sąlygą, kad pristatomas dolerių banknotams gaminti popierius turi nesuplyšdamas išlaikyti išilginį arba skersinį lankstymą vienoje vietoje iki 6000 kartų. Tokio popieriaus kol kas dar negali pagaminti nė vienas privatinis fabrikas.

Iš Meksikos sukilimo įvykių.

Lėktuvas, kuriuo pabėgo sukilėlių vadas.

Generolas Eskobaras, pabėgęs sukilėlis.

Sukilėlių suardytas geležinkelis ties Jemencu.

Meksikos revoliucija, dėl kurios tiek kraujo buvo pralietas, šiomis dienomis jau eina prie galo. Sukilėlių vadas gen. Eskobaras, kaip praneša žinios, išsigelbėjo išlėkdamas vokiečių lėktuvu. Tasai lėktuvas buvo vienintelis, kurį turėjo sukilėliai. Didžiausias smūgis sukilėliams buvo suduotas ties Jemenco miestu: iš 8000 sukilėlių kariuomenės žuvo 800 vyrų.

Amen konkei.

Taip, mes ją palaidojom... Faktas. Kiti gal net kartis norėjo iš to istorinio įvykio... Kiti gal nenorėjo...

— Arba, ot jeigu atvažiuoju aš iš kaimo į kariuomenę. Rankoj po du paku su visokiais kumpiais, sūriais ir kitokia provizija. Taip, manot, ir leis į autobusą? A?

— ?

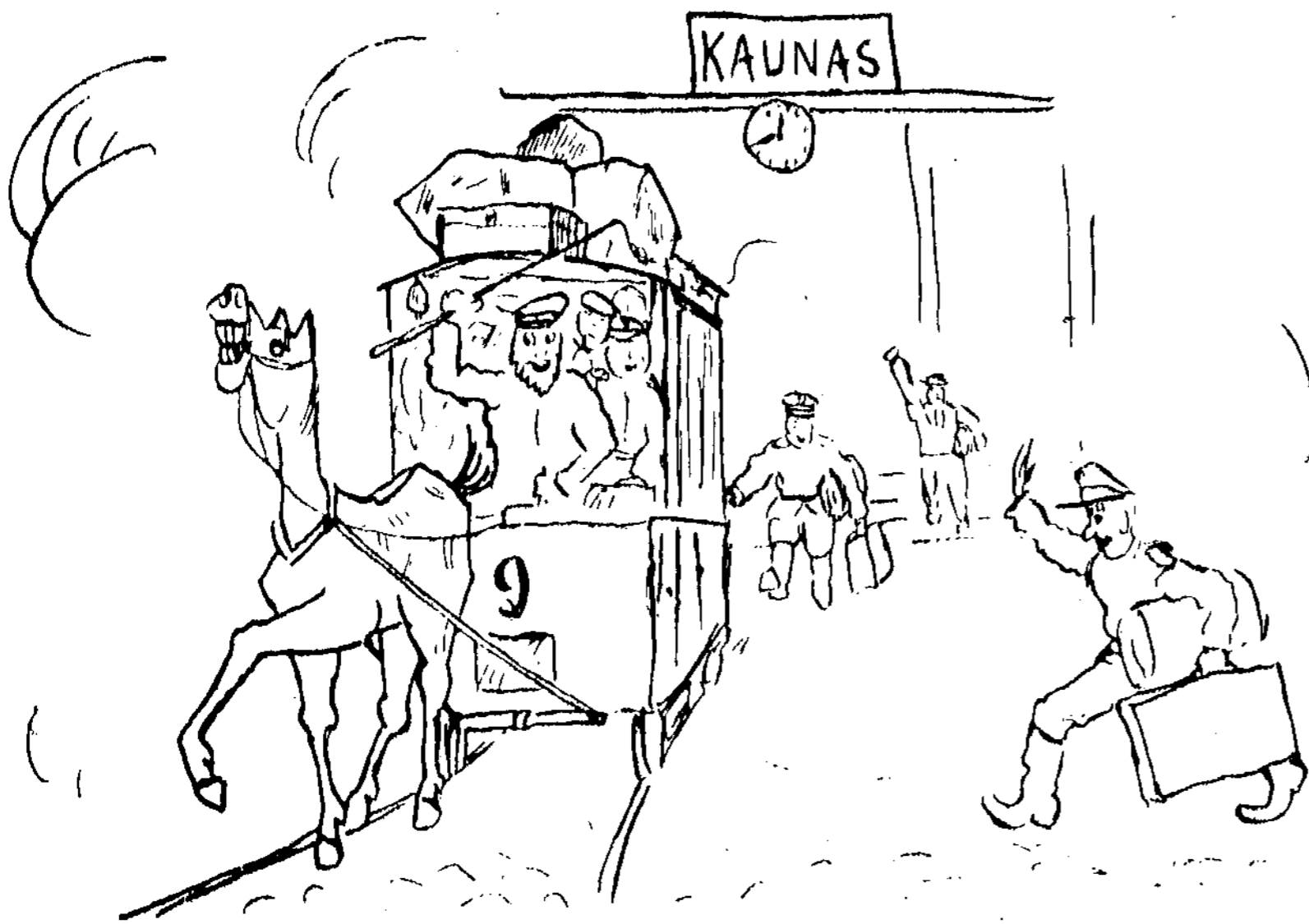
— Neleis, balandėle tu mano, neleis! Dievaž neleis! „Pats, pasakys, lipk į autobusą, tą prakeiktą, o krepšį šalia palik!“ O kokiū būdu aš juos paliksiu? Kad pravėjis tuoj koks nors nukniauktų? Sūrius, kuriuos mama iš pačių mūsų karvių pieno suliejo! O nešt koki 10 pūdų irgi nepanešil! A?

— Žinoma... 10 pūdų kur ten paneši...

— Nu, padėkim, ne 10. Nu tegu pūdas. Nu pusė, ar ką — Bet vis dėlto... sunku... Ir su krepšiais visokiais nėra kaip vilktis... Ech, tu, konkele mano!

— Sunku bus be jos, aišku...

Sunku! Ne sunku, bet tiesiog gyvenimo be jos nėra... Atsisėdi sau, būdavo, žmogus. Užmoki kiek ten kelis centus... Ir droži, kaip koks ponas, per miestą. Įsisodini dar Julę, kad linksmiau būtų... Malonul Kareiviui nėra iš ko ant

Arba, ot jeigu atvažiuoja iš kaimo į kariuomenę. Rankoj po du paku...

O vis dėlto nė vienas tiek ašarų savo sieloj neišliejo dėl tos iškilmės, kiek Kazys. Eilinis, žinoma.

Nežinau, ar pažįstat jį ar ne. Jei ne, tai nueikit susipažit. Karys nieko sau. Malonu pasikalbėt.

Tai dabar šitas pats Kazys man savo sielą atidengė. Visas širdies bedugnes atidengė.

— Kas gi dabar bus... — klausė manęs Kazys, beviltiškai žiūrėdamas į tarpą tarp manęs ir sienos. — Kas gi dabar, klausiu, bus?... A?

— Mh... Kas dabar bus? — pritariau ir aš.

— Taigi... Dabar, anot jūsų, jeigu norėsi žmogus, arba kareivis, pasivaikščioti į Laisvės alėjos galą, tai automobilį imk, arba gal orlaivį paliepsit? A? Pinigus pasiutusius mokėk?

— Žinoma... Iš kur tų pinigų orlaiviui... — pritariau ir aš.

— Arba padėkim, noriu aš su Jule pasivažinėti... Tai ką? Manot, turėsiu aš jai dengtą karietą užsakyti? Tegul į stotį veža ir atgal! Kaip?! Nesulauksit!..

— Ką čia sulauksi.

vėjo pinigus mėtyt kiekvieną sykį automobilių fundijant! Kiaulės!

Ech tu, konkele mieloji! — balgė Kazys pasikalbėjimą

— Je...

— Arba toks buvo atsitikimas! — atsiminė Kazys kažkokį malonų atsitikimą ir meiliai šyptelėjo. — Važiuojam mudu su Barbe.. Važiuojam pusvalandį... Į vieną galą alėjos, į kitą... Važiuojam antrą pusvalandį... Ir aš staugai įsiziūrėjau, kad tarp keliauninkų viena gan nieko sau mergelė žvalgosi, lyg tartum mirkčiot nori, lyg tartum ne... Susipažinom su ja. Įsikalbėjom. Barbė supyko, triukšmą pakėlė. Ale išpravodijau ją. Matau, kad naujoji daug simpatiškesnė už ją. Taip ir prisibraktijau aš prie jos. O dabar pasirodo tai ta pati mano Julė pasidarė... Taigi...

— Nieko saul! domul!

— Nu, įvyko tas viskas, žinoma, konkėj. Taigi! O autobuse tau jokių būdu nieko panašaus neįvyks... Dėlto, kad per 5 minutes visokių tokių romanų nepridirbsi... O antra — pilna ten prisigrūdę, ant kojų lipa — ką, ten apie kaiminkas begalvososi... A?

— Žinoma... Galvot ten nėra apie ką...

— Tfu! Net kalbėt nesmagu! Ech tu, konkele miejojil — baigė Kazys pasikalbėjimą. *L. Janušytė.*

SPORTO KRONIKA.

Iš boksininkų į toreadorus.

Garsusis boksininkas Tunney šiuo metu kovoja su buliais. Jis, atsisakęs nuo pasaulinio sunkaus svorio čempiono titulo, virto tikru toreadoru. Pirmąjį bulį jis nugalėjo Sevilijoje (Ispanijoje). Gene Tuney esąs labai apsukrus ir miklus toreadoras, nes to naujo amato pramokęs per keletą savaitių. Patys ispanai treniruoja po keletą metų, kol jiems pavyksta įsigyti toreadoro vardas.

Kodėl Tuney metė senąjį amatą? Jo nuomone bokso sportas esąs per žiaurus ir todėl jis atsisakęs nuo jo.

Sevilijos arenoje, kovoj su bulium, Tuney buvo nepaprastai drąsus. Kai bulius puolė jį, Tuney nesujudėjo nė vienas plaukas. Jis drąsiai smogė durklu bulį. Bulius tuojau nuvirto ir padvėse. Ispanijos aristokratai labai palankiai sutiko tą Tuney pasižymėjimą. Tuney Ispanijoje esąs dabar dievaitis.

Antras Tuney laimėjimas, kaip praneša laikraščiai, tai vedybos. Neseniai jis vedęs merginą, kuri turi kraičio 50.000.000 dolerių. *P. D.*

Galvosūkis 14 nr.

(Vertinamas 2 tš.)

Viename laive buvo iš viso 15 jūreivių ir 15 belaisvių negrų. Laivas prakiuro ir turėjo netrukus nuskęsti. Tačiau pagalbiname laivelyje galėjo sutilpti iš viso tik 15 žmonių.

Laivo kapitonas išrikiavo visus jūreivius ir belaisvius ratu ir pranešė, kad į laivelį galės pasiimti tik 15 žmonių. Po to jis sustatė visus jūreivius ir belaisvius taip, kad visi devintieji išėjo kaip tik jūreiviai.

Kaip jis juos sustatė?

(Kad būtų patogiau šis galvosūkis išspręsti, galima panaudoti tam reikalui degtukus: degtukai su galvutėmis vaizduotų jūreivius, be galvučių — belaisvius).

Spauda.

Latvijos kariuomenės dienraštis „Latvijas Kareivis“ bent dvejuose savo numeriuose atsiliepė, trumpomis santraukomis, į straipsnį „Pas latvius svečiuose“, įdėtą „Kary“ 13—14 nr.

Klausimai ir atsakymai.

Kl. Ar liktiniams puskarininkiams pratarnautas kariuomenėje laikas priskaitomas civilėje tarnyboje trimečio priedui gauti ar ne? *P. Liutkaitis.*

Ats. Priskaitomas. Žiūr. 1928 m. Kar. Įsak. 3 nr. 3 § II pnt.

Kl. Mirdama motina paliko nekilnojamo ir kito turto 24.000 lt. vertės. Teismas pripažino tą turtą tik mums, broliams, bet dabar minėtą turtą valdo vyresnysis mūsų brolis ir tėvas. Kadangi dabar tarnauju kariuomenėje ir tuo turtu nesinaudoju, tai ar galiu iš jų reikalauti savo dalį ir kokia dalis man tektų? *V. J.*

Ats. Galima atleškoti ¼ turto dalį, t. y. visiems keturiems po lyglai.

Kl. Mano tėvas iš valdžios yra gavęs žemės sklypą. Dabar minėtą sklypą nori atiduoti tik vienam sūnui. Kadangi esame trys jo sūnūs, tai ar tėvas gali atiduoti iš valdžios gautą žemę tik vienam? *Žemaitis.*

Ats. Gali.

Redakcijos atsakymai.

J. Stalliūniui. Gimusieji 1898 m. buvo šaukti 1919. III. 5. Tik dėl nepatogių šaukimui sąlygų kai kuriose apskrityse naujokai buvo vėliau imami. Jeigu Tamsta stojai kariuomenėn nutraukęs mokslą tikslu stoti savanoriu, tai galite prašyti apdovanoti medaliu. Prie prašymo reiktų pridėti, be kariuomenės liudymo (kada stojai kariuomenėn ir kada paleistas), gimimo metriką ir policijos ištikimybės liudymą, dar naujokų ėmimo komisijos pažymėjimą, kad tikrai buvai paleistas nuo karo tarnybos mokslui tęsti ir mokyklos pažymėjimą, kad tikrai pertraukei mokslą tikslu kariuomenėn stoti. Tokių įrodymų nepristačius, negalima tikėtis gauti savanorių medalio.

Eil. Štarkui. I. Kadangi 1928 m. gegužės m. 15 d buvai ne daly, bet sveikatal pataisyti atostogose, tai vargu gausi Nepriklausomybės medalį. II. Tarnybai gauti policijoje kreipkis į tą apskrities viršininką, kurio apskritį nori gauti.

Savanoriui. Kadangi esi gimęs 1897 m. ir stojęs kariuomenėn jau po 1919. III. 5., tai kūrėjų — savanorių medalio nebegausi. Jeigu būtumei tuo laiku buvęs vienas prie senų tėvų bei mažų našlaičių brolių bei seserų ir turėtumei teisės būti paleistu nuo tarnavimo kariuomenėje, arba kitokių lengvatų turėtumei, tai galėtumei gauti, tik reiktų pristatyti apie tai liudymus iš apskr. naujokų ėmimo komisijos, o ten negalint gauti — iš savo valdžios valdybos.

P. Liutkaičiui. Latviai prisiuntė mūsų buvusiems ir dabartiniams kariams tik 300 savo nepriklausomybės medalių. Jais apdovanoto 1919 m. kariavusių dabartinėje Latvijos teritorijoje. Kadangi ten kariavo ne 300 mūsų karių, bet per keletą tūkstančių, tai aišku, kad iš šitokio mažo skaičiaus medalių tik retam jis teko, labiau žinomam.

Gabios moterys.

Meklenburge viena moteris per 6 metus nuo vedybų pagimdė 18 vaikų. Pirmą kartą „pamėgino“ „dvynukus“, vėliau kiekvieną kartą gimdė vis po 4 vaikus.

Bet Vienos medicinos laikraštis rašo, kad buvusi viena moteris, kuri su vienu vyru turėjusi net 69 vaikus, būtent 4 kartus po keturis, 7 kartus po tris ir 16 kartų po du.

Kaina visiems.: metams 8 lt., pusmečiui 4 lt. Užsieny. be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai. Atskiras nr. — 30 ct. *Skelbimai:* petito eilutė 50 ct.; prieš tekstą dvigubai. *Adresas:* Kaunas, Nepriklausomybės aikštė.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius kpt. Balčiūnas.

Akc. „Spindulio“ B-yės spaustuvė, Kaune.

Šio nr. išspaudinta 2.950 egz.

99 39 690